

การสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนหอวัง

สารนิพนธ์
ของ
ศรียรรณ ศรีสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ตุลาคม 2549

การสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนหอวัง

สารนิพนธ์
ของ
ศรียรรณ ศรีสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ตุลาคม 2549
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนหอวัง

บทคัดย่อ
ของ
ศรียรรณ ศรีสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ตุลาคม 2549

ศรีวรรณ ศรีสวัสดิ์. (2549). การสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวังและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนการเรียนรู้และ
หลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกอ่านจับใจความ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง
กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ใช้วิธีเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน
30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ
ค่า t-test

ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวังที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าเท่ากับ 83.55/81.66 และผลสัมฤทธิ์ การ
อ่านจับใจความของกลุ่มตัวอย่างหลังจากเรียนโดยใช้แบบฝึกอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้
แบบฝึกอ่านจับใจความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

THE CONSTRUCTION OF READING COMPREHENSION EXERCISES FOR
MATHAYOMSUKSA 2 STUDENTS OF HORWANG SCHOOL

AN ABSTRACT
BY
SRIWAN SRISAWAD

Presented in partial fulfillment of requirement for the
Masters of Education degree in Thai
At Srinakharinwirot University
October 2006

Sriwan Srisawad. (2006). *The construction of reading comprehension exercises for mathayomsuksa 2 students of Horwang School*. Master Thesis, M.ED (Thai). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Akara Boontip.

The purposes of this study were to construction of reading comprehension exercises for mathayomsuksa 2 students of Horwang School and to compare students reading.

This experiment was conducted at Horwang School in Bangkok during the first semester of the 2006 academic year. A group 30 students had been selected to be sample by purposive sampling.

The researcher designed a reading comprehension exercises for mathayomsuksa 2 students and reading achievement test.

The percentage method, mean method, standard deviation and t-test method were used in this experiment.

The result showed that the efficiency of reading comprehension exercises for mathayomsuksa 2 students were 83.55/81.66

There was the significant difference at the .05 level on students' reading comprehension between befor using and after using the reading comprehension exercises. It was clearly indicated that the use of reading comprehension exercises could effectively improve the students' reading comprehension achievement for students of the mathayomsuksa 2 level.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ไพบุลย์ ดวงจันทร์)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวดี ภูประดิษฐ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล)

วันที่.....เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้ ความคิดและคำแนะนำที่ดี
ยิ่งจากอาจารย์ที่ปรีชาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์อัศรา บุญทิพย์ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์
รองศาสตราจารย์ไพบุลย์ ดวงจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวดี ภูประดิษฐ์
และคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันตกมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ผู้วิจัย
กราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ คู่ทวีกุลและอาจารย์ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ที่
ช่วยแก้ไขปัญหา ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณบิดามารดาและพี่น้องครูโรงเรียนหอวังที่กรุณาทุกเรื่องเสมอมา

ศรียรรณ ศรีสวัสดิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของเนื้อหา.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ.....	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ.....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความ.....	17
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	19
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	19
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	20
การดำเนินการทดลอง.....	23
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	32
ความมุ่งหมาย สมมติฐาน ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ.....	32
การดำเนินการทดลอง.....	33
สรุปผลการวิจัย.....	33
อภิปรายผล.....	33
ข้อเสนอแนะ.....	34

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	36
ภาคผนวก.....	41
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	100

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนรายบุคคล.....	27
2 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนแบบกลุ่ม.....	28
3 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนแบบภาคสนาม.....	29
4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความจากการทำ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยในชั้นทดลองแบบกลุ่ม.....	30
5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความจากการทำ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยของกลุ่มตัวอย่าง.....	31
6 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแบบฝึก.....	45
7 ค่าดัชนีความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_H) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ.....	47
8 ผลการทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ.....	49
9 คะแนนจากแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนรายบุคคล.....	53
10 คะแนนจากแบบทดสอบก่อนทำแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนรายบุคคล.....	53
11 คะแนนจากแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนรายบุคคล.....	53
12 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนรายบุคคล.....	54
13 คะแนนจากแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนแบบกลุ่ม.....	54
14 คะแนนจากแบบทดสอบก่อนทำแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนแบบกลุ่ม.....	55
15 คะแนนจากแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนแบบกลุ่ม.....	55
16 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนแบบกลุ่ม.....	56
17 คะแนนแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	57
18 คะแนนจากแบบทดสอบก่อนทำแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง.....	58
19 คะแนนจากแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง.....	60
20 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	61
21 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังทำแบบฝึกอ่าน จับใจความของนักเรียนแบบรายบุคคล.....	62

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

22	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังทำแบบฝึกอ่าน
จับใจความของนักเรียนแบบกลุ่ม....	63
23	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังทำแบบฝึกอ่าน
จับใจความของนักเรียนแบบกลุ่ม....	64

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการแสวงหาความรู้ เป็นเครื่องมือสำคัญอันจะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต เพราะการอ่านมากจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิดที่กว้างไกล สามารถนำความรู้ความคิดที่ได้รับจากการอ่านมาช่วยพัฒนาตนเอง ช่วยในการตัดสินใจ แก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตทำให้มีความเข้าใจผู้อื่น รู้เท่าทันเหตุการณ์เป็นที่ยอมรับนับถือของคนส่วนมากในสังคม ผู้ที่มีทักษะการอ่านที่ดีจะได้รับประโยชน์จากการอ่านหลายด้าน ทั้งด้านการเรียน และการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุที่การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวัน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้นักเรียน ซึ่งเรียนจบช่วงชั้นที่ 3 “มีความสามารถในการอ่านและใช้ทักษะตามกระบวนการอ่าน นำความรู้จากการอ่านไปใช้ในการคิด ตัดสินใจและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต” (กรมวิชาการ. 2546 : 3) ถึงแม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะได้ระบุถึงความสำคัญของการอ่านและได้ให้แนวทางในการสอนอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแล้วก็ตาม แต่ในสภาพความเป็นจริง การสอนอ่านก็ยังคงเป็นปัญหาอยู่ จากประสบการณ์การสอนอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวัง ผู้วิจัยสังเกตว่า นักเรียนส่วนหนึ่งมีปัญหาอ่านแล้วไม่สามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ จึงไม่ได้เนื้อหาและสาระความรู้จากเรื่องที่อ่านทำให้ต้องเสียประโยชน์ที่ควรได้จากการอ่านไป

ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล (2539 : 55) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความโดยสรุปว่า การอ่านจับใจความสำคัญเป็นหัวใจของการอ่านทุกรูปแบบ เพราะหากจับใจความสำคัญไม่ได้ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากต้องใช้ประโยชน์จากการอ่านนั้นก็ก็ต้องกลับมาอ่านใหม่ ทำให้เสียเวลา

การอ่านจับใจความจึงมีความสำคัญต่อการศึกษาหาความรู้ของนักเรียนเพราะการอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ที่นักเรียนต้องใช้มากที่สุด นักเรียนที่สามารถอ่านจับใจความได้ถูกต้องแม่นยำ รวดเร็วจึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี

โกชัย สาริกบุตร (2540 : 63) กล่าวถึงสาเหตุและแนวทางแก้ปัญหาเรื่องนักเรียนอ่านจับใจความไม่ได้ไว้โดยสรุปว่า ปัญหาเกิดจากขาดวิธีฝึกที่ดี ขาดการให้หลักการ ตัวอย่าง และแบบฝึกหัด ซึ่งจะช่วยให้เกิดพัฒนาการทางการอ่านได้และปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ไขได้โดยครูอาจารย์ควรสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยระยะแรกควรใช้ข้อความย่อหน้าเดียวก่อน หลังจากที่นักเรียนเกิดพัฒนาการทางการอ่านแล้วจึงใช้แบบฝึกที่มีหลายย่อหน้า

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าแบบฝึกเป็นเครื่องมือที่สำคัญชนิดหนึ่งที่จะช่วยเสริมทักษะการอ่านเพื่อจับใจความของผู้เรียนให้มีพัฒนาการอ่านเพื่อจับใจความได้ดีขึ้น เพราะการฝึกฝนจะช่วยสร้างทักษะและความชำนาญให้แก่นักเรียน ตามทฤษฎีแห่งการเรียนรู้ของ Thorndike (อ้างถึงในสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 3537: 97)

อีกทั้งแบบฝึกการอ่านจับใจความเป็นสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นสื่อที่มีราคาถูก จัดทำได้ง่าย ทนทาน สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก ครูทุกคนสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ และนักเรียนสามารถฝึกฝนได้ด้วยตนเอง

ผู้วิจัยจึงสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง ที่มุ่งให้นักเรียนฝึกทักษะการจับใจความจากข้อความหนึ่งย่อหน้า โดยใช้วิธีฝึกคือ บอกหลักการ ยกตัวอย่าง แล้วมีแบบฝึก เพื่อเป็นสื่อสำหรับครูใช้ประกอบการสอนเรื่องการอ่านจับใจความทั้งในเวลาเรียนปกติและการสอนซ่อมเสริม

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาจะทำให้ได้แบบฝึกการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อันจะเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้นำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนจะได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ตลอดจนเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความในระดับชั้นอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

แบบฝึกและแบบทดสอบที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ทำขึ้นตามเนื้อหาหลักสูตรการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 3 ด้านการอ่านจับใจความ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 13 ห้องเรียน มีนักเรียน 681 คน จัดเป็นห้องแผนการเรียนทั่วไป 10 ห้องเรียน มีนักเรียน 534 คน และเป็นห้องเรียนเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ 3 ห้องเรียน มีนักเรียน 147 คน

- กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยเลือกนักเรียนจากห้องแผนการเรียนทั่วไป ห้องเรียนละ 3 คน พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยปีการศึกษา 2548 เป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง กลาง อ่อน อย่างละ 1 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของข้อความที่อ่าน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเข้าใจสาระสำคัญของข้อความที่อ่าน โดยคิดจากคะแนนการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน
3. แบบทดสอบ หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความเพื่อทดสอบความสามารถก่อนและหลังใช้แบบฝึก
4. แบบฝึก หมายถึง สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง ปีการศึกษา 2549
5. ประสิทธิภาพของแบบฝึก หมายถึง ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนตอบคำถามได้ร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่นักเรียนตอบถูกจากคำถามในบทเรียนคิดเป็นร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ได้ถูกต้องหลังจากใช้แบบฝึกอ่านจับใจความแล้ว คิดเป็นร้อยละ 80

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. แบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. นักเรียนที่ใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะมีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสูงขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัย ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความ

1. เอกสารที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

ความหมายของการอ่านจับใจความ

มีผู้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้มากมาย ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ ดังนี้

ชวน เพชรแก้ว (2528 : 39) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญหลักๆ จับประเด็นสำคัญแล้วเรียบเรียงเป็นภาษาของตนเอง

บันลือ พุกกะวัน (2530 : 156) กล่าวว่า เป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง เพื่อต้องการทราบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญตรงไหน และหมายความว่าอย่างไร จึงเห็นได้ว่าการอ่านจับใจความส่วนใหญ่เป็นเรื่องของความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ค้นหาสาระสำคัญหรือประเด็นสำคัญในเรื่องที่อ่านได้

กาญจนา วิชญาปกรณ์ (2533 : คำนิยาม) กล่าวว่า การอ่านจับใจความหมายถึงการอ่านเพื่อจับความคิดสำคัญ ซึ่งเป็นแกนและสาระของเรื่องและเป็นการอ่านเพื่อให้ทราบรายละเอียดโดยส่วนรวมของเรื่องหรืองานเขียนนั้นๆ ซึ่งอาศัยการอ่านอย่างเข้าใจ และรวดเร็ว เป็นพื้นฐานในการอ่าน ความเข้าใจหมายถึง ความเข้าใจข้อความที่ช่วยแนะความคิดได้อย่างรวดเร็ว และนำมาเชื่อมโยงกับความคิดเข้าใจที่เราคาดเดาอยู่ก่อน

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายและประเด็นสำคัญของเรื่อง หรือข้อความที่อ่าน สามารถจับสาระของเรื่อง และแปลความหมายของสิ่งที่อ่านได้

ปัญหาและอุปสรรคของการอ่านจับใจความ

สุนาฏ นิธิมูทรากุล (2520 : 7-8) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคของการอ่านจับใจความไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านของแต่ละคนจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ดังนี้

1. ชนิดของความเข้าใจในการอ่าน บุคคลจะเข้าใจสิ่งที่เขาอ่านแตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์เดิมของตนและวัตถุประสงค์ของการอ่านที่เกิดขึ้นในขณะนั้น

2. พิสัยของความเข้าใจในการอ่าน เด็กจะอ่านได้ดีขึ้น และถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับพิสัยของหมู้คำที่เด็กอ่านเข้าใจได้ และขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญา ชนิดของประสบการณ์เก่า และความยากง่ายของข้อความที่เด็กอ่านด้วย

3. ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่าน ช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องราวที่อ่านมาน้อยต่างกัน ความถูกต้องในการเข้าใจของเด็กย่อมแตกต่างกันมากน้อยตามประสบการณ์ ความยากง่ายของข้อความนั้นๆ

4. ระดับความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน เช่น สติปัญญา ความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจคำศัพท์ที่อ่าน และวิธีการพิเศษเฉพาะตัวของผู้ที่อ่านแต่ละคน รวมทั้งประสบการณ์เดิมของแต่ละคน

5. ความเร็วของความเข้าใจในการอ่านต้องอาศัยความเข้าใจในคำศัพท์ ความสามารถในการนึกภาพสิ่งที่อ่าน ความยากง่ายของข้อความและสิ่งอื่นๆ

สรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคของการอ่านจับใจความนั้นมีหลายประการด้วยกัน เช่น ความรู้ในเรื่องคำศัพท์ การเข้าใจประโยค ความสามารถในการหาใจความสำคัญ ความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

สมบัติ มหารศ (2523 : 43) ได้เสนอความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความย่อมทำให้คนเรามีความฉลาด รอบรู้ และเป็นนักปราชญ์ได้ในอนาคต ดังนั้นต้องให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความพร้อมและพัฒนานิสัย และการอ่านจับใจความบ่อยๆ ย่อมทำให้เข้าใจความหมายของคำ จำได้ดีและอ่านได้เร็วขึ้นตลอดจนเป็นการเพิ่มความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทต่างๆ

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525 : 73) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่สำคัญที่สุดและการฝึกฝน

การอ่านจับใจความทำให้ผู้อ่าน อ่านหนังสือเป็น นอกจากนี้ การอ่านจับใจความยังเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่มีความรู้ สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

แวมยุรา เหมือนนิล (2538 : 15) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ เป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป เช่น ถ้านักเรียนจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ คือ ไม่รู้เรื่อง ก็คงไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดีได้เลย

ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล (2539 : 55) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญ นับว่าเป็นหัวใจของการอ่านวัสดุการอ่านทุกรูปแบบ เพราะหากจับใจความสำคัญไม่ได้ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากต้องใช้ประโยชน์จากการอ่านนั้นก็ต้องกลับมาอ่านใหม่ ทำให้เสียเวลา หากอ่านแล้วจับใจความได้ จำไว้หรือบันทึกไว้ได้ ก็จะใช้ประโยชน์ได้ทันที

สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความมีความสำคัญมาก เพราะผู้ที่อ่านจับใจความไม่ได้จะไม่สามารถเข้าใจสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดหรือเข้าใจคลาดเคลื่อนจึงไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่าน

วิธีการฝึกอ่านจับใจความ

แวมยุรา เหมือนนิล (2538 : 23-30) กล่าวถึงวิธีการฝึกอ่านจับใจความสำคัญไว้ โดยสรุปดังนี้

1. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่งควรเริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ได้ถูกต้องแม่นยำเสียก่อน เพราะข้อความตอนหนึ่งหรือย่อหน้าหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดในย่อนั้นนั้นเพียงประเด็นเดียว ถ้าเรื่องนั้นมีหลายย่อหน้าแสดงว่ามีใจความสำคัญหลายประเด็น เมื่อนำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาร่วมกันแล้วจะทำให้สามารถจับแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ง่ายขึ้น

2. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าหมายถึงข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่นๆ ในย่อนั้น

3. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าส่วนมากมักอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่ง โดยมีข้อสังเกตดังนี้

3.1 ประโยคตอนต้นย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุด เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญก่อนแล้วค่อยขยายรายละเอียดให้ชัดเจนขึ้นในภายหลัง

3.2 ประโยคตอนท้ายย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญมากรองลงมาจากประโยคตอนต้นย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียด หรือประเด็นย่อยมาก่อน แล้วสรุปด้วยประโยคที่เก็บประเด็นสำคัญไว้ภายหลัง

3.3 ประโยคตอนกลางย่อหน้าเป็นจุดที่ค้นหาใจความสำคัญได้ยากขึ้นเพราะต้องพิจารณาเปรียบเทียบให้ได้ว่า สารสำคัญที่สุดอยู่ที่ประโยคใด

3.4 ไม่ปรากฏอยู่ในประโยคใดอย่างชัดเจน อาจอยู่ในหลายประโยคหรือรวมๆ ในย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านต้องสรุปออกมาเอง นับเป็นการจับใจความสำคัญที่ยากกว่าอย่างอื่น อาจจะใช้วิธีการตั้งคำถามแล้วตอบตัวเองให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ซึ่งจะทำให้มองเห็นส่วนที่เป็นประเด็นสำคัญ และส่วนที่เป็นประเด็นเสริม หรือการขยายความได้ง่ายขึ้น

4. การจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้านั้น นอกจากการพยายามค้นหาประโยคหรือข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่นๆ แล้ว ยังอาจใช้วิธีการจับใจความสำคัญอย่างง่าย ๆ ด้วยการตัดประโยค หรือข้อความที่เป็นส่วนขยาย หรือไม่จำเป็นในแต่ละย่อหน้าออกไปให้หมด ในที่สุดก็จะเหลือส่วนที่เป็นใจความสำคัญของย่อหน้าได้เช่นกัน

ส่วนที่ไม่ใช่ใจความสำคัญซึ่งควรตัดออกไปในแต่ละย่อหน้า ได้แก่ สิ่งต่างๆ ดังนี้

- 4.1 ส่วนขยายหรือรายละเอียดต่างๆ
- 4.2 ข้อเปรียบเทียบต่างๆ
- 4.3 ตัวอย่างประกอบ
- 4.4 คำศัพท์ สำนวน หรือโวหารที่ยกมาประกอบ
- 4.5 ตัวเลข สถิติที่เป็นรายละเอียด
- 4.6 คำถามและคำอธิบายของผู้เขียน
- 4.7 ชื่อบุคคลที่ผู้เขียนอ้างอิงโดยไม่เน้นความสำคัญ
- 4.8 ย่อหน้าพิเศษบางย่อหน้าที่เป็นส่วนขยายความหรือตัวอย่างของเรื่อง

กัลยา ยวนมาลัย (2539 : 33) กล่าวว่า ทักษะที่จำเป็นในการจับใจความก็คือ การค้นหาใจความสำคัญของเรื่อง และการสรุปเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวคิด นอกจากนั้นต้องพิจารณาว่าข้อความใดเป็นใจความสำคัญ ข้อความใดเป็นใจความรอง จึงควรพิจารณาเนื้อหาเพื่อจับใจความซึ่งแบ่งเป็น 2 ประการ คือ

1. ใจความสำคัญหรือใจความหลัก คือแต่ละย่อหน้านั้นกล่าวถึงใคร หรืออะไร และกล่าวอย่างไร
2. ใจความรอง คือรายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้น

สรุปได้ว่า วิธีการฝึกอ่านจับใจความคือการฝึกค้นหาใจความสำคัญหรือสาระสำคัญของเรื่อง ซึ่งควรเริ่มฝึกฝนจากการฝึกจับใจความข้อความขนาดสั้นหรือข้อความหนึ่งย่อหน้า เพราะในหนึ่งย่อหน้ามักมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียวเท่านั้น

การวัดความเข้าใจในการอ่านจับใจความ

สายสุณี สุกุลแก้ว (2534 : 30-31) ได้กล่าวถึงการวัดความเข้าใจในการอ่านจับใจความไว้ว่า การวัดความเข้าใจในการอ่านจับใจความอาจกระทำได้ด้วยวิธีต่างๆ ครูจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายเป็นสำคัญ เครื่องมือในการวัดความเข้าใจในการอ่านจับใจความแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) ข้อสอบนี้นำไปให้นักเรียนทำเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ (Norms) แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยข้อความเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบเรียงจากง่ายไปหายาก จำกัดเวลานักเรียนจะได้รับคะแนนความสามารถของความสามารถในการอ่าน แบบทดสอบคะแนนจะออกมาในรูปแบบคะแนนดิบ(Raw Score) เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) หรือระดับ (Grade Equivalent)

2. แบบทดสอบชนิดอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Tests) มีข้อสอบเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ แต่ไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือกับนักเรียนกลุ่มอื่นๆ คะแนนของนักเรียนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์การอ่านเกณฑ์ที่ถือนักเรียนมีความสำเร็จจากการเรียนอ่านนั้นอยู่ระหว่างเกณฑ์ 80 และ 90 เปอร์เซ็นต์

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

พรทิพย์ สุทธิพันธ์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลระนอง จังหวัดระนองที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้แบบฝึกการอ่าน ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มทดลองใช้แบบฝึกการอ่านมีคะแนนการอ่านจับใจความสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้แบบฝึกการอ่าน

วนิดา โสภากัณฑ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความก้าวหน้าของการอ่านจับใจความในการเรียนซ่อมเสริมวิชาภาษาไทย โดยสอนในและนอกชั้นเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ พบว่า ความก้าวหน้าในการอ่านจับใจความระหว่างนักเรียนกลุ่มที่ทดลองสอนซ่อมเสริมในและนอกชั้นเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุวรรณา รัตนธรรมเมธี (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีการอ่านตามแนวคิดของดัลล์แมน พบว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านจับใจความจากกิจกรรม 6 ขั้นตอนและผู้วิจัยสร้างขึ้น สูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิกุล ภูมิแสน (2539 : 61) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเพื่อจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกับการสอนแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิตยา เดชเล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มโรงเรียนพหลโยธิน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังน้อย สำนักงานการประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ระหว่างการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกับการสอนแบบปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อจับใจความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคงทนในการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

พรทิพย์ ตรีสกุลวงศ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโคกตะเคียน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ พบว่านักเรียนที่เรียนตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีพัฒนาการในด้านทักษะการอ่านจับใจความสำคัญและมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น นักเรียนส่วนใหญ่ชอบกิจกรรมและรู้สึกสนุกสนาน มีพัฒนาการด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทุกคุณลักษณะและมีเจตคติด้านการอ่านเพิ่มขึ้น

นภวรรณ เกตุกำจร (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยที่สอนโดยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชินี พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยที่สอนโดยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

ความหมายของแบบฝึก

วรรณ แก้วแพรง (2526 : 86) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกเสริมทักษะว่า คือแบบฝึกหัดที่ครูจัดให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียน ได้มีทักษะเพิ่มขึ้น หลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องนั้นๆ มาบ้างแล้ว และใช้ฝึกทักษะทางภาษาตามจุดประสงค์ของการเรียนแต่ละบท เพื่อให้เกิดความแม่นยำ คล่องแคล่วในแต่ละทักษะ อีกทั้งเป็นเครื่องมือในการประเมินทักษะทางภาษาของนักเรียนได้อีกด้วย

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2528 : 56) กล่าวว่าแบบฝึก หมายถึงสิ่งที่ใช้ควบคู่ไปกับการเรียนการสอน เป็นแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยกิจกรรมที่นักเรียนต้องกระทำ อาจกำหนดไว้เป็นหน่วยหรือเป็นรูปเล่มก็ได้

สรุปได้ว่า แบบฝึกคือแบบฝึกหัดหรือตัวอย่างปัญหาที่ครูจัดให้นักเรียนฝึกตอบเพื่อฝึกฝนตามจุดประสงค์การเรียน

ประโยชน์ของแบบฝึก

กิตติยวดี บุญเชื้อ (2520 : 99) สรุปประโยชน์ของแบบฝึกการอ่านไว้ว่า แบบฝึกช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของแต่ละคน การที่นักเรียนได้ทำแบบฝึกจะช่วยให้ครูเข้าใจพัฒนาการจากการเรียนการสอนของนักเรียนได้ชัดเจน

ยุพา ยิ้มพงษ์ (อ้างถึงในทิพาภรณ์ กาพะสิน, 2541 : 23) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูมาก เพราะแบบฝึกเป็นสิ่งที่ถูกจัดทำขึ้นอย่างมีระบบ
2. ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่ต้องอาศัยความเอาใจใส่จากครูด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล การให้เด็กได้ทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมแก่ความสามารถของเราจะช่วยให้เกิดผลดีทางด้านจิตใจมากขึ้น
4. ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน ถ้าการฝึกได้กระทำหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ และฝึกซ้ำๆ ในเรื่องที่บกพร่อง
5. ใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนแล้ว
6. ช่วยให้ครูเห็นปัญหาของเด็กได้ชัดเจน และทำให้แก้ปัญหาได้ทันทั่วถึง
7. เด็กสามารถเก็บแบบฝึกหัดไว้ใช้เป็นเครื่องมือในการทบทวนได้ด้วยตนเอง
8. ช่วยให้ครูและนักเรียนประหยัดเวลา แรงงานและค่าใช้จ่ายในการฝึกฝนแต่ละครั้ง

สรุปได้ว่า แบบฝึกมีประโยชน์สำคัญต่อการเรียนของนักเรียนและมีประโยชน์สำหรับครูผู้สอน เพราะทำให้ทราบพัฒนาการของเด็ก และเห็นข้อบกพร่องในการเรียน ซึ่งจะแก้ไขปรับปรุงได้ทันทั่วถึง ทำให้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังสามารถเก็บไว้ใช้ได้ในอนาคตต่อไป

การสร้างแบบฝึกที่ดี

การสร้างแบบฝึกที่ดีนั้น ผู้สร้างจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการในการสร้างแบบฝึกซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบฝึกที่ดีไว้ ดังนี้

ก่อ สวัสดิพานิช (2515 : 1-2) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูควรจะต้องเตรียมการใช้แบบฝึกให้รอบคอบว่าควรใช้แบบไหน อย่างไร การใช้แบบฝึกควรจะใช้แบบฝึกสั้นๆ หลายๆ รูปแบบเพื่อฝึกทักษะเดียวกัน การฝึกฝนควรทดลองฝึกในสถานที่และสภาพที่แตกต่างกันและควรมี การประเมินผลเพื่อดูว่าเด็กเกิดความชำนาญในทักษะนั้นเพียงใด

รัชนี้ ศรีไพรวรรณ (2517 : 412-413) ได้กล่าวถึงหลักการจัดทำแบบฝึกทักษะสรุปได้ว่า

1. แบบฝึกต้องสอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กและลำดับขั้นตอนของการเรียน
2. แบบฝึกควรมีจุดมุ่งหมายแน่นอนว่าควรฝึกในด้านใดแล้วจัดเนื้อหาให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้
3. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ถ้าสามารถแยกความสามารถและจัดทำแบบฝึกเพื่อเสริมเด็กแต่ละกลุ่มได้ก็ยิ่งดี
4. ในแบบฝึกต้องมีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อให้เด็กเข้าใจ
5. เนื้อหาในแต่ละแบบฝึกต้องให้เหมาะสมกับเวลาและความสนใจของเด็ก

นิตยา ฤทธิโยธี (2520 : 1) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ 5 ประการ คือ

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับ วัย หรือความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาเหมาะสมคือ ไม่นานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

บานตและคนอื่นๆ (ไตรเทพ โห้โก๋. 2533 ; อ้างอิงมาจาก Barnett and others. 1969 :

11) ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกว่า แบบฝึกที่ดีควรมีข้อแนะนำการใช้ ควรให้มีตัวเลือกแบบตอบจำกัดและแบบตอบเสรี คำสั่งหรือตัวอย่างที่ยกมาเป็นข้อความหรือเป็นแบบฝึกไม่ควรยาวเกินไปและไม่ควรยากแก่การเข้าใจถ้าต้องการให้ศึกษาด้วยตนเอง

โกชัย สาริกบุตร (2540 : 64) กล่าวถึงการสร้างแบบฝึกเพื่อเป็นสื่อใช้สอนเรื่องการอ่านจับใจความไว้ว่า ควรเริ่มจากแบบฝึกอย่างง่าย ไม่จำเป็นต้องใช้ข้อความขนาดยาว หรือมีเนื้อหายากเย็นซับซ้อนจนเกินไป ควรให้ฝึกจับใจความสำคัญคร่าวละหนึ่งย่อหน้าเพื่อสร้างพื้นฐานในการอ่านจับใจความ โดยบอกหลักการ ยกตัวอย่าง แล้วมีแบบฝึก

และเนื่องจากแบบฝึกเป็นสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ การสร้างแบบฝึกจึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมต่อการอ่านด้วย ซึ่งกำธร สติรกุล (อ้างถึงในมัทธนา บุญปู, 2545 : 27-28) กล่าวถึงความยากง่ายอันอาจเป็นอุปสรรคของการอ่านไว้ว่าแบ่งเป็น 2 ชนิดคือ

1. ความยากง่ายในด้านความหมายเรื่องราว สิ่งนี้จะขึ้นอยู่กับผู้เขียน ผู้เรียบเรียง หรือผู้ประพันธ์ว่าจะใช้ภาษายากง่าย หรือสละสลวยช่วยให้ที่น่าสนใจในการอ่านได้มากน้อยเพียงใด

2. ความยากง่ายในเรื่องรูปตัวหนังสือและความถูกต้องชัดเจน ซึ่งองค์ประกอบในการพิจารณาว่าหนังสือใดมีความยากง่ายในการอ่านเกี่ยวกับรูปตัวหนังสือและความถูกต้องชัดเจนเพียงใด ประกอบด้วย

2.1 ลักษณะรูปของตัวหนังสือต้องมีส่วนสูง ส่วนตรง สัดส่วนสมดุลกัน

2.2 การนำตัวหนังสือมาประสมกันเป็นคำ เป็นบรรทัดหรือเป็นหน้าต้องมีลักษณะที่ถูกต้องและทำให้อ่านง่าย ดังนี้

2.2.1 แบบโครงสร้างอยู่ในพวกเดียวกันหรือคล้ายไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ใช่อยู่หน้าบ้าง หลังบ้าง เส้นหนาเสมอกัน ตัวอักษรขนาดเดียวกัน มีช่องไฟได้ระยะพอเหมาะ

2.2.2 ลักษณะการเอาตัวหนังสือมาเรียงเป็นบรรทัด จะต้องกะให้ได้ช่องบรรทัดพอดี ไม่ยาวเกินไป ทำให้อ่านได้ช้า เพราะต้องกวาดทั้งสายตาและสายศีรษะ

2.2.3 ลักษณะการเอาบรรทัดมาเรียงกันเป็นหน้า ถ้าเรียงชิดกันเกินไปจะทำให้อ่านได้ยาก นอกจากนั้นระดับสายตาก็จะไขว้เขวได้ง่ายด้วย

2.2.4 ความหนักเบาของเส้นตัวหนังสือ มีความสัมพันธ์กับสีและแสงสว่าง

3. การออกแบบและวางหน้า การจัดพิมพ์จะต้องหาทางเรียกความสนใจจากผู้อ่าน ตัวอักษรต้องอ่านง่ายและมีความถูกต้องชัดเจน

4. ภาพ สำหรับภาพที่นำมาใช้ในการจัดทำ มีจุดประสงค์ 2 ประการ คือ

4.1 เพื่อใช้เรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน

4.2 เพื่ออธิบายเรื่องราว เพราะความคิดบางอย่างอธิบายเป็นตัวอักษรให้ผู้อ่านเข้าใจได้ยาก จึงใช้ภาพประกอบ

5. ตัวหนังสือหรือตัวพิมพ์ นำมาใช้ในการออกแบบได้ 2 ลักษณะ คือ

5.1 ตัวหนังสือที่เรียกความสนใจจากผู้อ่าน คือ ชื่อเรื่อง นำเรื่อง ต้องสะดุดตา

5.2 ตัวหนังสือที่อ่านง่ายมีความถูกต้องชัดเจน จะช่วยถ่ายทอดความคิดได้ดี

6. การจัดวาง หมายถึง การนำส่วนต่างๆ มาจัดวาง ได้แก่ ภาพ สี ตัวหนังสือ ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

6.1 ความสมดุล

6.2 ความกลมกลืน

6.3 ความเป็นเอกภาพ

7. ต้องให้มีจุดสนใจ ซึ่งจะบังคับความสนใจนั้นให้ลื่นไหลไปยังจุดต่างๆ ตามลำดับที่ต้องการ

จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกที่ดี สรุปได้ว่าแบบฝึกที่ดีต้องใช้สำนวนภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจ มีหลายชนิด กระตุ้นความคิดและความสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ มีคำชี้แจงชัดเจน ผู้เรียนสามารถศึกษาแบบฝึกได้ด้วยตนเอง ให้อเวลาในการทำแบบฝึกพอดีไม่มากหรือน้อยเกินไป ใช้เพื่อการสอนและ ฝึกทักษะให้แม่นยำไม่ใช่เพื่อทดสอบ

หลักการเลือกเนื้อหาเพื่อสร้างแบบฝึก

การเลือกเรื่องราวที่จะนำมาเป็นแบบฝึกนั้นจำเป็นที่จะต้องพิจารณาตามความสนใจของนักเรียนในแต่ละวัย เด็กที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จะมีอายุในช่วง 13-15 ปี ซึ่ง

รัฐจวน อินทรกำแหง (2517 : 96) และณรงค์ ทองปาน (2526 : 8-9) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของเด็กวัยนี้อย่างสอดคล้องกันว่า วัยนี้เป็นวัยที่ต้องการค้นพบความเป็นจริงทั้งหลายด้วยตนเอง ในขณะที่เดียวกันก็ยังต้องการความอบอุ่นภายในครอบครัวและความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนวัยเดียวกัน ดังนั้น เพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าวจึงจำเป็นต้องหาเรื่องราวที่อ่านให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งพอจำแนกความสนใจตามลำดับอายุได้ดังนี้

- อายุ 13 ปี เด็กผู้ชายชอบเรื่องเครื่องยนต์กลไก เรื่องเกี่ยวกับงานอดิเรก ชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการประดิษฐ์เครื่องเล่น เครื่องใช้เล็กๆ น้อยๆ การเพาะปลูก ส่วนเด็กผู้หญิงชอบอ่านนวนิยายแบบผู้ใหญ่ ไม่ชอบหนังสือที่เป็นหลักวิชาการมากเกินไป เริ่มชอบหนังสือคำประพันธ์ บทละคร และเรื่องเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง

- อายุ 14 ปี ทั้งเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงสนใจสารคดีท่องเที่ยวในต่างแดน สนใจการดำเนินชีวิตของผู้คนซึ่งมีวัฒนธรรมที่แปลกแตกต่างออกไป เด็กผู้ชายสนใจด้านชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ และนิยายรัก เด็กผู้หญิงชอบอ่านหนังสือผู้ใหญ่และเรื่องเกี่ยวกับสตรีมากขึ้น ชอบเรื่องรักใคร่สะเทือนอารมณ์ และเรื่องที่แต่งเกินความเป็นจริง บางคนสนใจหนังสือเกี่ยวกับอาชีพและคำประพันธ์ด้วย

- อายุ 15 ปี ในวัยนี้ความสนใจในการอ่านหนังสือทั่วไปของเด็กจะลดลง แต่จะเริ่มอ่านหนังสือตามความต้องการของโรงเรียนและสังคมของตน เด็กผู้ชายชอบเรื่องเกี่ยวกับวิชาการ งานอดิเรก และการทดลอง ส่วนเด็กผู้หญิงยังคงชอบนวนิยาย

จากความรู้ในส่วนของความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็กในช่วงมัธยมศึกษาตอนต้น (อายุ 13 –15 ปี) จะเป็นแนวทางในการเลือกเนื้อหาที่จะนำมาใช้สร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความ เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการความสนใจของผู้เรียนต่อไป

การหาประสิทธิภาพแบบฝึก

การหาประสิทธิภาพแบบฝึกเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อเป็นการประกันว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีคุณภาพจริงตามที่หวังไว้ ซึ่งชัยยงค์ พรหมวงศ์และคณะ (2520 : 134-138) กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนหรือแบบฝึกไว้โดยสรุปว่า การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกคือเริ่มจากการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของแบบฝึก ตามที่ผู้สร้างคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมจนเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดโดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็นสัญลักษณ์ E_1/E_2

- E_1 คือ เปอร์เซนต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบฝึกของผู้เรียน
- E_2 คือ เปอร์เซนต์ของผลการสอนหลังเรียนของผู้เรียน

การกำหนดค่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) นั้นโดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำมักตั้งไว้ที่ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะมักตั้งไว้ไม่ต่ำกว่า 80/80

จากนั้นนำแบบฝึกไปทดลองใช้ตามขั้นตอนต่อไปนี้

- ขั้นที่ 1 แบบเดี่ยว คือ ทดลองกับผู้เรียน 1 คน ให้เลือกทดลองกับเด็กที่เรียนอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพ เสร็จแล้วปรับปรุง โดยปกติแล้วคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวจะต่ำกว่าเกณฑ์
- ขั้นที่ 2 แบบกลุ่ม คือ ทดลองกับผู้เรียน 6-12 คน โดยคณะนักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และเรียนอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นจนเกือบเท่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- ขั้นที่ 3 ภาคสนาม คือ ทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น ต้องคณะนักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และเรียนอ่อน แล้วคำนวณหาประสิทธิภาพผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน 2.5 % ให้ยอมรับได้ แต่หากต่างจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้มากกว่านั้น ผู้สอนต้องปรับปรุงชุดการสอนแล้วทดลองหาประสิทธิภาพซ้ำ หรือ กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของแบบฝึกใหม่ โดยยึดสภาพจริงเป็นเกณฑ์

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความ

สายสุณี สกุลแก้ว (2534 : 64) ได้พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดมหาบุศย์ (พิทักษ์ถาวรคุณ) จำนวน 105 คน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังจากใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึก

ศศิธร อินตุน (2535 : บทคัดย่อ) ได้สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกมีความสนใจกระตือรือร้นในการทำแบบฝึก คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญได้

ทิพวรรณ หอมพูล (2537 : 43) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะระหว่างกลุ่มที่ใช้การสอนตามคู่มือครูกับกลุ่มที่ใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความร้อยกรองของกลุ่มที่ใช้แบบฝึกสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยวิธีการสอนตามคู่มือครู

กิตติมาพร ดุ้ยหล้า (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่และครูผู้สอนภาษาไทย 51 คน พบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการอ่าน คือ มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัชนีวรรณ สวงโท (2539 : 81) ได้สร้างบทเรียนบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรงประกอบการ์ตูนสีวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านเพื่อจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลปรากฏว่าบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรงประกอบการ์ตูนสีมีประสิทธิภาพ 87.23/84.87 และพบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ไพเราะ วุฒิเจริญกุล (2540 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาแบบฝึกชุดเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านน้ำเที่ยง อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยชุดฝึกเสริมทักษะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทิพาภรณ์ กาพะสิน (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การประเมินความเหมาะสม

ของแบบฝึกทักษะด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการ นักเรียนกลุ่มทดลองเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ด้านผลผลิตเมื่อพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์การอ่านปรากฏว่านักเรียนมีความสามารถทางการอ่านเพื่อจับใจความเพิ่มมากขึ้น

วิรงรอง อุดม (2542 : 69) ได้พัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อสอนซ่อมเสริมเรื่องการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวัดตาเสา อำเภอยะรัง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.70/81.10 และคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณัฐวดี พัดภักดี (2544 : บทคัดย่อ) ได้สร้างบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรงประกอบการ์ตูนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านเพื่อจับใจความ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโสกนาค อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร จำนวน 30 คน ผลปรากฏว่าบทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.29/84.43 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มัทธนา บุญปู (2545 : บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทยสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน พบว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญมีค่าเท่ากับ 80.04/86.06 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

พัชนี หนูคง (2546 : 93) ได้สร้างชุดการสอนอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลวิเชียรบุรี อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน พบว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.5/86.67 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อจับใจความของนักเรียนสามารถพัฒนาได้โดยใช้แบบฝึก ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความ ที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยและระดับความรู้ของนักเรียน เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
3. การดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขตพื้นที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 13 ห้องเรียน มีนักเรียน 681 คน จัดเป็นห้องแผนการเรียนทั่วไป 10 ห้องเรียน มีนักเรียน 534 คน และเป็นห้องเรียนเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ 3 ห้องเรียน มีนักเรียน 147 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขตพื้นที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 30 คน ได้มาด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือเลือกนักเรียนจากห้องแผนการเรียนทั่วไป ห้องเรียนละ 3 คน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยปีการศึกษา 2548 ดังนี้

- นักเรียนที่เรียนเก่ง คือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย 3.5-4 ห้องเรียนละ 1 คน
- นักเรียนที่เรียนปานกลาง คือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย 2.5-3 ห้องเรียนละ 1 คน
- นักเรียนที่เรียนอ่อน คือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย 1-2 ห้องเรียนละ 1 คน

2. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่

1. แบบฝึกอ่านจับใจความ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความเพื่อทดสอบความสามารถก่อนและหลังใช้แบบฝึก ซึ่งผู้วิจัยสร้างเป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ที่ได้ผ่านการหาประสิทธิภาพแล้ว

ผู้วิจัยสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. แบบฝึกอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวังตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความภาษาไทย การสร้างแบบฝึก เนื้อหา คำอธิบายรายวิชาการอ่านภาษาไทย ทั้งจากเอกสารตำราต่างๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึก
- 2) กำหนดสาระสำคัญที่นักเรียนต้องรู้หรือเกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้
- 3) กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 4) เลือกเนื้อหาจากหนังสือและวารสารต่างๆที่มีความยากง่ายเหมาะกับระดับของผู้เรียนและตรงตามความสนใจของเด็กวัย 13-15 ปี
- 5) จัดลำดับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่กำหนดแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำในเบื้องต้น เมื่อได้เนื้อหาที่เหมาะสมแล้วจึงสร้างเป็นแบบฝึก
- 6) ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนประเมินความเหมาะสมเพื่อให้ได้แบบฝึกที่เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน

คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญกำหนดไว้คือเป็นครูชำนาญการด้านการสอนภาษาไทย และมีผลงานเป็นที่ยอมรับจำนวน 3 คน ได้แก่

1. นางสาวปริศนา	พุทธสุวรรณ	ครูอันดับ คศ. 3	โรงเรียนหอวัง
2. นางสาวศิริ	จิตตะวนิช	ครูอันดับ คศ. 3	โรงเรียนหอวัง
3. นางจิตาภรณ์	แดงเวช	ครูอันดับ คศ. 2	โรงเรียนหอวัง

ผลจากการประเมินความเหมาะสมแบบฝึกอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ระหว่าง .66-1.00 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแบบฝึกอ่านจับใจความดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์เหมาะสม

จากนั้นนำแบบฝึกไปหาประสิทธิภาพกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองที่ โดยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 : ขั้นทดลองแบบเดี่ยวหรือรายบุคคล ทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลการเรียนอ่อนเพื่อหาข้อบกพร่องในเรื่องคำศัพท์ ประโยค คำอธิบาย โดยผู้วิจัยได้ทดลองแบบเดี่ยวเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2549 นักเรียนใช้เวลาเรียน 2 ชั่วโมง 40 นาที ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 63.33/55

ขั้นที่ 2 : ขั้นทดลองแบบกลุ่ม ทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับนักเรียน จำนวน 6 คน ที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 2 คน เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกหลังที่ได้ปรับปรุงแล้ว

ผู้วิจัยทดลองเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2549 นักเรียนที่ใช้เวลาในการทดลองเสร็จคนแรกใช้เวลา 2 ชั่วโมง 15 นาที และคนสุดท้ายใช้เวลาทั้งหมด 2 ชั่วโมง 25 นาที ค่าประสิทธิภาพที่ได้เท่ากับ 77.66/75.50

ผู้วิจัยจึงได้แก้ไข ปรับปรุงแบบฝึกการอ่านจับใจความเพื่อที่จะได้นำแบบฝึกอ่านจับใจความนี้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในลำดับต่อไป

ขั้นที่ 3 : ขั้นทดลองภาคสนาม(กลุ่มตัวอย่าง) ทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับนักเรียนจำนวน 30 คน โดยมีสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน กลุ่มละ 10 คน ตั้งแต่วันที่ 29 สิงหาคม 2549 – วันที่ 1 กันยายน 2549 ใช้เวลาเรียนทั้งหมด 2 ชั่วโมง 10 นาที ค่าประสิทธิภาพที่ได้เท่ากับ 83.55/81.66

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความเพื่อทดสอบความสามารถก่อนและหลังใช้แบบฝึก

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความโดยยัดเนื้อหาและจุดประสงค์ที่เป็นเป้าหมายของแบบฝึก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนให้ข้อที่ตอบถูกต้องข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือตอบมากกว่า 1 ข้อ หรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน
- 3) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมในการใช้ภาษา
- 4) ทำการปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ
- 5) นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหอวังที่เคยเรียนเรื่องการอ่านจับใจความแล้ว จำนวน 32 คน เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบอย่างง่าย โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มสูง 25 % และกลุ่มต่ำ 25% คัดเลือกข้อสอบที่เหมาะสมด้วยเกณฑ์การพิจารณาดังนี้
 - ดัชนีความยากง่ายควรมีค่าอยู่ระหว่าง 0.20-0.80
 - ดัชนีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-1.00
- 6) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบทั้งชุดโดยใช้สูตร KR_{21} ของ Kuder-Richardson ซึ่งจากการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง ได้เท่ากับ 0.99 และนำไปใช้จริงในการทดลองต่อไป (ภาคผนวก ค หน้า 43)
- 7) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก(p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ให้ได้จำนวน 20 ข้อ (ภาคผนวก ค หน้า 42-43)

3. การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามลำดับขั้นต่อไปนี้

- 1) ประกาศวัน เวลา และรายละเอียดของการทดลองให้นักเรียนที่ถูกคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างทราบล่วงหน้า 1 สัปดาห์
- 2) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความจำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 40 นาที
- 3) นำแบบฝึกการอ่านจับใจความที่สร้างขึ้นไปฝึกกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 30 คน ใช้เวลาฝึกทั้งหมด 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 20 - 30 นาทีโดยผู้วิจัยดำเนินการเอง
- 4) ทดสอบภายหลังการใช้แบบฝึก โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมแล้วนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาประสิทธิภาพของแบบฝึกโดยวิธีวิเคราะห์ทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

- 1) การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยใช้ค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามในแบบประเมินกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $IOC =$ ดัชนีความเหมาะสมระหว่างข้อคำถามในแบบประเมินกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบฝึกการอ่าน

$\sum R =$ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็น

$N =$ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยพิจารณาความเหมาะสมจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

2) วิเคราะห์ดัชนีความยากง่าย (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

$$\text{สูตร } P = \frac{H + L}{N}$$

$$r = \frac{H - L}{\frac{N}{2}}$$

P = ค่าความยากง่าย

r = ค่าอำนาจจำแนก

H = จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

L = จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

N = จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำรวมกัน

3) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้สูตรของ K-R21 ของ Kuder-Richardson

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\bar{X}(K - \bar{X})}{KS^2} \right\}$$

r_{tt} = ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่คำนวณได้

K = จำนวนข้อคำถามของแบบทดสอบทั้งฉบับ

$\bar{X}$ = แทนค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม

S^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 สถิติพื้นฐาน

1) การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของแบบทดสอบก่อนและหลังการใช้แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญ

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ = ผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของชั้นคะแนนนั้น

n = จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

2) การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{สูตร} \quad s = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2}$$

เมื่อ s = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X = คะแนนแต่ละจำนวน

N = จำนวนนักเรียน

3) การหาค่าความแปรปรวน

การหาค่าความแปรปรวนทำได้โดยยกกำลังสองค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2.2 การหาค่าสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัย

1) ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานความแตกต่างผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนและหลังใช้แบบฝึกโดยใช้ t-test แบบ dependent samples

$$\text{สูตร } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ t = ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

D = ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2) การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้สูตร E_1/ E_2

$$\text{สูตร } E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N \times 100}}{A} \quad (\text{หรือ } \frac{\bar{X}}{A} \times 100)$$

$$E_2 = \frac{\frac{\sum f}{N \times 100}}{B} \quad (\text{หรือ } \frac{\bar{F}}{B} \times 100)$$

เมื่อ E_1 = ประสิทธิภาพของกระบวนการ

E_2 = ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum x$ = คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรืองาน

$\sum f$ = คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน

A = คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชั้นรวมกัน

B = คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน

N = จำนวนผู้เรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวัง ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 หาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวัง
- ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวัง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ตอนที่ 1 หาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวัง

ผู้วิจัยนำแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวังไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวังที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2549 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นตอนทดลองแบบเดี่ยวหรือรายบุคคล

ตาราง 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนรายบุคคล

(n =1)			
การทดลอง	คะแนนเต็ม	X	Percentage
แบบฝึกอ่านจับใจความ	30	19	63.33
แบบทดสอบก่อนเรียน	20	6	30
แบบทดสอบหลังเรียน	20	11	55

จากตาราง 1 เห็นได้ว่า นักเรียนทำแบบฝึกอ่านจับใจความได้คะแนนร้อยละ 63.33 และทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนได้คะแนนร้อยละ 55 ดังนั้นแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวังมีประสิทธิภาพเท่ากับ 63.33/55 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสมมติฐานการวิจัย

คะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนต่างจากคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าหลังจากเรียนโดยใช้แบบฝึกอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสูงขึ้น

จากการสังเกตขณะที่นักเรียนทำแบบฝึกและแบบทดสอบผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนอ่านช้า สับสนเนื่องจากการแบ่งวรรคตอนน้อยเกินไปและเบื้อหนายที่ต้องศึกษาไปความรู้หลายใบติดต่อกัน ผู้วิจัยจึงปรับปรุงแบบฝึกอ่านจับใจความดังนี้

1. ปรับการจัดวางข้อความซึ่งแต่เดิมไม่เว้นช่องว่างระหว่างข้อให้มีช่องว่าง และให้มีระยะช่องไฟมากขึ้นเพื่อความสะดวกในการอ่าน
2. ปรับการจัดหน้าซึ่งเดิมจะแยกใบความรู้กับชุดแบบฝึกออกเป็นคนละส่วนเพื่อให้ นักเรียนศึกษาไปความรู้ทั้งหมดก่อนแล้วจึงทำแบบฝึกทั้งหมด นักเรียนเกิดความสับสน มีที่ทำอ่อนล้าและเบื้อหนาย จึงปรับให้ใบความรู้กับแบบฝึกคู่กันทีละชุด เพื่อลดความสับสนและทำให้สามารถแบ่งช่วงเวลาในการทำแบบฝึกสะดวกขึ้น

ขั้นตอนทดลองแบบกลุ่ม

ตาราง 2 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนแบบกลุ่ม

(n = 6)

การทดลอง	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	Percentage
แบบฝึกอ่านจับใจความ	30	23.33	77.66
แบบทดสอบก่อนเรียน	20	12.50	62.50
แบบทดสอบหลังเรียน	20	15.50	77.50

จากตาราง 2 เห็นได้ว่า นักเรียนทำแบบฝึกอ่านจับใจความได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 77.66 และทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 77.50 ดังนั้นแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวังมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.66/75.50 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสมมติฐานการวิจัย

คะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนต่างจากคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าหลังจากเรียนโดยใช้แบบฝึกอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสูงขึ้น

จากการสังเกตขณะทดลองกับนักเรียนแบบกลุ่ม ผู้วิจัยเห็นว่าคำชี้แจงของแบบฝึกชุดที่ 2 และ 3 ยังไม่ชัดเจน และไม่เหมาะกับกระดานคำตอบแบบสำเร็จรูปที่มีอยู่ ผู้วิจัยจึงได้นำปรับปรุงแบบฝึกโดยคำชี้แจงของแบบฝึกชุดที่ 2 และ 3 ให้ใช้การกากบาทลงในกระดานคำตอบแทนการทำเครื่องหมาย / และ X และสร้างกระดานคำตอบขึ้นเอง

ขั้นตอนทดลองแบบภาคสนาม (กลุ่มตัวอย่าง)

ตาราง 3 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนแบบภาคสนาม

(n = 30)

การทดลอง	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	Percentage
แบบฝึกอ่านจับใจความ	30	25.06	83.55
แบบทดสอบก่อนเรียน	20	10.93	54.66
แบบทดสอบหลังเรียน	20	16.33	81.66

จากตาราง 3 ผลจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน เห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทำแบบฝึกอ่านจับใจความได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 83.55 และทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 81.66 ดังนั้นแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวังที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.55/81.66 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสมมติฐานการวิจัย

คะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนต่างจากคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าหลังจากเรียนโดยใช้แบบฝึกอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสูงขึ้น

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความจากการทำแบบทดสอบก่อน
และหลังเรียนด้วยแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความจากการทำแบบทดสอบ
ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนหอวังในชั้นทดลองแบบกลุ่ม

(n = 6)

คะแนน	คะแนน ทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนน ทดสอบ หลังเรียน	ผลต่าง $(\sum D)$	ผลต่าง ยก กำลังสอง $(\sum D^2)$	t
คะแนนรวม	75	93	18	68	4.4*
คะแนนเฉลี่ย	12.5	15.5	3	11.33	

หมายเหตุ df = 5 , (.05) t = 2.015

จากตาราง 4 เห็นได้ว่าจากผลการทดลองคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนเรียนด้วย
แบบฝึกอ่านจับใจความ เท่ากับ 10.93 คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียนด้วยแบบฝึกอ่าน
จับใจความเท่ากับ 16.33 ค่า t ที่ได้จากการเปิดตารางค่าวิกฤตของ t เท่ากับ 2.015
เห็นได้ว่า ค่า t ที่ได้จากการคำนวณมากกว่าค่า t วิกฤตที่ได้จากการเปิดตาราง แสดงว่าหลัง
ใช้แบบฝึกอ่านจับใจความแล้วผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนในชั้นทดลองแบบกลุ่ม
สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความจากการทำแบบทดสอบ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวังของกลุ่มตัวอย่าง

(n = 30)

คะแนน	คะแนน ทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนน ทดสอบ หลังเรียน	ผลต่าง ($\sum D$)	ผลต่าง ยก กำลังสอง ($\sum D^2$)	t
คะแนนรวม	328	490	162	1106	10.47*
คะแนนเฉลี่ย	10.93	16.33	5.4	36.86	

หมายเหตุ df = 29 , (.05) t = 1.699

* หมายถึงแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 เห็นได้ว่าจากผลการทดลองคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบฝึกอ่านจับใจความ เท่ากับ 10.93 คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียนด้วยแบบฝึกอ่านจับใจความเท่ากับ 16.33 ค่า t ที่ได้จากการเปิดตารางค่าวิกฤตของ t เท่ากับ 1.699 เห็นได้ว่า ค่า t ที่ได้จากการคำนวณมากกว่าค่า t วิกฤตที่ได้จากการเปิดตาราง แสดงว่าหลังใช้แบบฝึกอ่านจับใจความแล้วผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ นักเรียนที่ใช้แบบฝึกอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสูงขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวัง

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. แบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. นักเรียนที่ใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะมีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสูงขึ้น

ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวัง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 13 ห้องเรียน รวม 681 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวัง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวัง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวัง เป็นข้อสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ที่ได้ผ่านการหาประสิทธิภาพแล้ว

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างรวม 5 วัน โดยผู้วิจัยดำเนินการเองโดยดำเนินการตามลำดับต่อไปนี้

- วันที่ 28 สิงหาคม 2549 ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยและอธิบายให้นักเรียนทราบว่าการทดลองนี้ไม่มีผลต่อผลการเรียนของนักเรียนแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนใช้เวลาทั้งหมด 40 นาที
- วันที่ 29-31 สิงหาคม 2549 ครูนำเข้าสู่บทเรียนแล้วให้นักเรียนศึกษาแบบฝึกอ่านจับใจความ โดยให้นักเรียนพักหรือทำแบบฝึกต่อไปได้ทันทีตามอัธยาศัยไม่ต้องรอเพื่อน เมื่อหมดเวลาสอนครูเก็บแบบฝึกและกระดาษคำตอบคืน แล้วนำมาให้นักเรียนทำต่อในวันต่อไป
- วันที่ 1 กันยายน 2549 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนแล้วเฉลย ใช้เวลา 40 นาที

เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ผู้วิจัยนำกระดาษคำตอบของแบบฝึกอ่านจับใจความและแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนนข้อที่ตอบถูก 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิด ไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 คำตอบในข้อเดียวกัน ให้ 0 คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

1. แบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวัง ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.55/81.66 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสมมติฐานของการวิจัย
2. นักเรียนที่ใช้แบบฝึกอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวัง พบว่า แบบฝึกอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีขั้นตอนเป็นระบบและผ่านการทดลองหาคุณภาพและความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญและผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เครื่องมือที่ใช้มีความเหมาะสมมากขึ้น สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนที่ใช้แบบฝึกสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกอ่านจับใจความเป็นสื่อที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนได้

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังทำแบบฝึกอ่านเห็นได้ว่านักเรียนคนที่ 7 มีคะแนนสอบเพิ่มขึ้นน้อยกว่าคนอื่น คือเพิ่มขึ้นเพียง 1 คะแนนเป็นเพราะนักเรียนไม่ตั้งใจทำแบบทดสอบหลังเรียนเนื่องจากเห็นว่าคะแนนที่ได้จากการทดสอบไม่มีผลต่อผลการเรียน

ส่วนนักเรียนคนที่ 15 21 และ 23 มีคะแนนเพิ่มขึ้นสูงกว่าคนอื่น คือ เพิ่มขึ้น 10 11 และ 12 คะแนนตามลำดับ อาจเนื่องมาจากการทดสอบก่อนและหลังเรียนเว้นช่วงระยะเวลาค่อนข้างน้อย จึงทำให้นักเรียนจำได้ข้อสอบได้

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของสายสุณี สกกุลแก้ว (2534 : 64) ศศิธร อินตุน (2535 : บทคัดย่อ) กิตติมาพร ตัญหล้า (2539 : บทคัดย่อ) ไพเราะ วุฒิเจริญกุล (2540 : บทคัดย่อ) วิรงรอง อุดม (2542 : 69) และมณฑนา บุญปู (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักเรียนที่เรียนหลังใช้แบบฝึกอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึก

ข้อเสนอแนะ

จากการทดลองพบว่าแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ และนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกนี้มีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสูงขึ้น ดังนั้นผู้สอนจึงควรนำแบบฝึกนี้ไปใช้ประกอบการเรียนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้สูงขึ้นโดยสามารถเลือกใช้ได้ทั้งในเวลาเรียนปกติและใช้ในการเรียนซ่อมเสริมวิชาภาษาไทย

แบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหลวงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้เป็นการฝึกอ่านจับใจความเบื้องต้นโดยมุ่งให้นักเรียนค้นหาใจความสำคัญจากข้อความหนึ่งย่อหน้าเพียงอย่างเดียว ในการวิจัยครั้งต่อไปควรสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความแบบเพื่อฝึกทักษะพิเศษแบบอื่น ซึ่งสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2527 : 89-92) ได้เสนอแนะไว้หลากหลายทักษะ ได้แก่ การค้นหาส่วนปลีกย่อย การสังเกตการณ์ที่เรียงลำดับ การรู้จักทำนายผล การค้นหาถ้อยคำหรือประโยคที่ให้ความรู้สึกประทับใจ การเกิดอารมณ์ร่วมกับผู้เขียน การติดตามทิศทางการดำเนินเรื่อง การหาข้อความตามการใช้ประโยชน์ การสรุปเรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างของสาร การศึกษารูปแบบของหนังสือหรือเรื่องที่อ่าน การประเมินเนื้อเรื่อง การนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ในการชีวิตประจำวัน การเปรียบเทียบความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเรื่องเดียวกันจากหนังสือหลาย

เล่ม การค้นคว้าหาแหล่งที่อ้างอิงของผู้เขียน การหาแนวทางหรือจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และการพิจารณาข้อความในส่วนที่อาจแทรกการโฆษณา

สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปควรสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนระดับชั้นอื่นและควรมีการสำรวจความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเนื้อหาที่นำมาสร้างแบบฝึก

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ก่อ สวัสดิพานิช. (2515). *การสอนอ่านในชั้นประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กัลยา ยวนมาลัย. (2539). *การอ่านเพื่อชีวิต*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- กาญจนา วิชาปกรณ. (2533). *คู่มือการสอนอ่าน*. พิษณุโลก : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- กิตติมาพร ตัญหล้า. (2539). *รายงานการวิจัย เรื่อง การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่*. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการวิจัยการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติวดี บุญเชื้อ. (2520). "กลุ่มทักษะภาษาไทย," *หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สารมวลชน จำกัด.
- โกชัย สาริกบุตร. (2540). *ศิลปะการสื่อความหมาย*. กรุงเทพฯ : ดันอ้อแกรมมี.
- จินตนา บุญบังการ "ผิดมากไหมที่ไม่ได้เกิดเป็นชาย" *ขวัญเรือน* 20, เมษายน 2531 หน้า 49.
- ชวน เพชรแก้ว. (2528). *การใช้ภาษา*. สงขลา : มงคลการพิมพ์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2528). *ชุดการสอนระดับประถมศึกษา*. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ , สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา สินสกุล. (2520). *ระบบสื่อการสอน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรงค์ ทองปาน. (2526). *การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู.
- ณัฐวดี พัดภักดี. (2544). *การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องการอ่านเพื่อจับใจความ*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เด็กหญิงสมจิน. (2546. กันยายน). "ครูดีที่พบระหว่างทางของชีวิต". *สานปฏิรูป*. ปีที่ 6(ฉบับที่ 65) : 94

- ไทรเทพ โห้โก๋. (2533). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทยและความสนใจใน
วิธีสอนฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟังจาก
แถบบันทึกเสียงและจากการอ่านของครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2539). อ่านให้เก่ง. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กระดาศา.
ทิพวรรณ หอมพูล. (2537). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ
บทร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ
ระหว่างกลุ่มที่ใช้การสอนตามคู่มือครูกับกลุ่มที่ใช้แบบฝึกทักษะ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิพาภรณ์ กาพะสิน. (2541). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นภวรรณ เกตุกำจร. (2545). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยที่
สอนโดยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชินี.
สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา เดชเล. (2540). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อจับใจความและความคงทน
ในการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนแบบกลุ่มเพื่อน
ช่วยเพื่อนและการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิตยา ฤทธิ์โยธี. (ม.ป.ป). การนำและ การใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะ. เอกสารเผยแพร่ความรู้
ทางการสอนภาษาไทย. หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. (อัดสำเนา)
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2530). อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา แนวบูรณาการ
การสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2535. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์และคณะ. (2545). ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 3. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร.
- ปิยะชาติ มงคลไชยสิทธิ์. (2542). เรื่องหมาหมา. กรุงเทพฯ : มติชน.
- พรทิพย์ ตรีสกุลวงษ์. (2544). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโคกตะเคียน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- พรทิพย์ สุทธิพันธ์. (2529). การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลการอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลระนองจังหวัดระนองที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้แบบฝึก
การอ่าน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พระธรรมโกศาจารย์. (2545). พระธรรมนำชีวิต : ประมวลพุทธศาสนสุภาษิตและข้อคิดนำชีวิต
ร่วมเย็นและเป็นสุข. นนทบุรี : กองทุนศูนย์สืบทอดอายุพระพุทธศาสนาวัดชลประทานรังสฤษฎ์.
- พัชนี หนูคง. (2546). การสร้างชุดการสอนอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิกุล ภูมิแสน. (2539). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเพื่อจับใจความวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน และวิธีสอนแบบปกติ.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพเราะ วุฒิเจริญกุล. (2540). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภัทริน เชาว์วิศิษฐ. (2546. 25 เมษายน). "หนึ่งนาทีกับภูมิแพ้". แพรว. ปีที่ 24 (ฉบับที่ 568) : 94
- มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์. (2548). อ่านเป็น เรียนก่อนสอนเก่ง. กรุงเทพฯ : นานามีบุ๊กส์พับลิเคชั่น.
- มณฑนา บุญปู. (2545). การสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทย.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัชณี ศรีไพรวรรณ. (2517). "แบบฝึกหัดทักษะวิชาภาษาไทย สำหรับเด็กแรกเรียน," ใน
คู่มือครูคิดและทรงคนบางประการเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนเด็กเริ่มเรียนที่พูด
สองภาษา. หน้า 412-417. นครราชสีมา : สำนักงานศึกษาธิการเขต 11.
- รัชนีวรรณ สวงโท. (2539). การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรงประกอบการ์ตูนสีวิชา
ภาษาไทยเรื่องการอ่านเพื่อจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- รัญจวน อินทรกำแหง. (2517). วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- รีนฤทัย สัจจพันธุ์. (2544). วรรณคดีศึกษา. กรุงเทพฯ : ชารปัญญา.
- วนิดา โสภากัณฑ์. (2530). การศึกษาความก้าวหน้าของการอ่านจับใจความ ในเรียนซ่อมเสริม
วิชาภาษาไทยโดยสอนในและนอกชั้นเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- วรรณ แก้วแพรง. (2526). คู่มือการสอนเขียนขั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วาณิช จรุงกิจอนันต์.(2548) คนเลี้ยงปลา มติชนสุดสัปดาห์ (2548 1-7 เมษายน) ปีที่ 25 ฉบับที่ 1285 หน้า 77
- วิเชียร เกษประทุม. (2549). ไวยากรณ์วรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- วิรงรอง อุดม. (2542). การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อสอนซ่อมเสริมเรื่องการอ่าน เพื่อจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- ศศิธร อินต๋น. (2535). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ. (2543). ตู้เพลงลูกทุ่ง. กรุงเทพฯ : แพรว.
- สนิท สัตโยภาส. (2542). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2525). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สมบัติ มหารศ. (2523). การสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2534). การอ่านทั่วไป. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สรจักร ศิริบริรักษ์. (2543). เลี้ยงลูกอย่างไรไม่ให้ป็นฆาตกร. กรุงเทพฯ : มติชน.
- สายสุณี สกุลแก้ว. (2534). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนาฏ นิธิมฤตกุล. (2520). การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและความสนใจ อันเกิดจากการอ่านหนังสือที่ใช้สำนวนของเด็กในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวรรณา รัตนธรรมเมธี. 2533 สัมฤทธิ์ผลด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีการสอนอ่านตามแนวคิดของดัลล์แมน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณี สุคนธ์เที่ยง. (2532). เรื่องของน้ำพุ. กรุงเทพฯ : บุรพาสาน.

อรุณณี สายเสมา. (2536). สัมฤทธิ์ผลด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยวิธีทำนาย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ
- จดหมายขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
- แบบสอบถามประเมินคุณภาพแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
- แสดงค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ

1. นางสาวปรีศนา พุทธสุวรรณ

วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การสอนภาษาไทย)

ครูเชี่ยวชาญ (คศ. 3)

รองหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยฝ่ายวิชาการ โรงเรียนหอวัง

2. นางสาวศิริ จิตตะวนิช

วุฒิการศึกษา กศ.ม. (บริหารการศึกษา)

ครูเชี่ยวชาญ (คศ. 3)

3. นางฐิตาภรณ์ แดงเวช

วุฒิการศึกษา ค.บ. (ภาษาไทย)

ครูชำนาญการ (คศ. 2)

หัวหน้าผู้สอนนิสิตชาวไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จดหมายขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินผลสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
แบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมด้านต่างๆ ของแบบฝึกอ่านจับใจความนี้แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนการพิจารณาโดยกำหนดให้

+1 = เหมาะสม 0 = ไม่แน่ใจ -1 = ไม่เหมาะสม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบฝึกอ่านจับใจความ	คะแนนการพิจารณา		
	+1	0	-1
1. คำแนะนำการใช้แบบฝึก 1.1 เข้าใจง่าย 1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา			
2. แบบฝึก 2.1 เนื้อเรื่องมีความเหมาะสมกับนักเรียน 2.2 เนื้อเรื่องและคำถามเร้าความสนใจของนักเรียน 2.3 เนื้อเรื่องมีสาระ มีประโยชน์ต่อนักเรียน ภาษาที่ใช้ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่ายเหมาะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2.4 การจัดรูปเล่มเหมาะสม สะดวกต่อการนำไปใช้			
3. คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากแบบฝึก 3.1 ช่วยให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีแบบฝึกอ่านจับใจความ 3.2 ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน 3.3 เป็นแบบฝึกที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ 3.4 เป็นแบบฝึกที่สอดคล้องกับหลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3.5 เป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการจัดทำแบบฝึกอ่านจับใจความแก่ผู้สนใจ			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. คำแนะนำการใช้แบบฝึก				
1.1 เข้าใจง่าย	0	1	1	0.66
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1
2. แบบฝึก				
2.1 เนื้อเรื่องมีความเหมาะสมกับนักเรียน	1	1	0	0.66
2.2 เนื้อเรื่องและคำถามเร้าความสนใจของนักเรียน	0	1	1	0.66
2.3 เนื้อเรื่องมีสาระ มีประโยชน์ต่อนักเรียน	1	1	1	1
2.4 ภาษาที่ใช้ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่ายเหมาะสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	1	0	1	0.66
2.5 การจัดรูปแบบเหมาะสม สะดวกต่อการนำไปใช้	1	1	1	1
3. คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากแบบฝึก				
3.1 ช่วยให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีแบบฝึก อ่านจับใจความ	1	1	1	1
3.2 ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน	1	1	1	1
3.3 เป็นแบบฝึกที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้	0	1	1	0.66
3.4 เป็นแบบฝึกที่สอดคล้องกับหลักสูตรระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2	0	1	1	0.66
3.5 เป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการจัดทำแบบฝึกอ่าน จับใจความแก่ผู้สนใจ	1	1	1	1

จากตาราง 5 เห็นได้ว่าแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนหอวังที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมระหว่าง 0.66-1.00 แสดงว่า
ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความนี้มีความเหมาะสม

ภาคผนวก ข

- ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย(p) ค่าอำนาจจำแนก(r) และค่าความเชื่อมั่น(r_{tt}) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

ตาราง 7 ค่าดัชนีความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

(n = 32)

ข้อ	H	L	p	r
1	8	8	0.63	0.75
2	8	2	0.56	0.63
3	7	2	0.44	0.63
4*	6	1	0.69	0.13
5	6	5	0.38	0.75
6	6	0	0.56	0.88
7*	8	1	0.13	0.25
8	2	0	0.50	0.50
9	6	2	0.63	0.50
10	7	3	0.69	0.38
11	7	4	0.63	0.75
12*	8	2	0.06	0.13
13	1	0	0.50	1.00
14	8	0	0.44	0.63
15	6	1	0.75	0.25
16	7	5	0.63	0.25
17*	6	4	0.06	0.13
18	1	0	0.63	0.75
19	8	2	0.63	0.75
20	8	2	0.44	0.88
21	7	0	0.44	0.88
22*	7	0	0.88	0.00
23*	7	7	0.19	0.13
24	2	1	0.31	0.38
25	4	1	0.69	0.38

ตาราง 7 (ต่อ)

(n = 32)				
ข้อ	H	L	p	r
26*	7	4	0.69	0.13
27*	6	5	0.56	0.13
28	5	4	0.75	0.50
29*	8	4	0.31	-0.13
30*	2	3	0.63	0.75
ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) = 0.99				

ข้อสอบที่เลือกไปใช้จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะดังนี้

ค่า p มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80

ค่า r มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.20

* คือ ข้อสอบที่ไม่เลือกไปใช้

ตาราง 8 ผลการทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

คะแนน (X)	X^2
26	676
24	576
24	576
22	484
22	484
23	529
28	784
28	784
8	64
12	144
12	144
10	100
9	81
10	100
7	49
6	36
13	169
14	196
15	225
16	256
17	289
13	169
14	196
15	225
16	256

ตาราง 8 (ต่อ)

คะแนน (X)	X ²
14	196
17	289
13	169
15	225
18	324
16	256
20	400
$\sum X = 517$	$\sum X^2 = 9451$

จากตาราง 7 สามารถหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบได้ ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร } s &= \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2} \\
 \text{แทนค่า } s &= \sqrt{\frac{9451}{32} - \left(\frac{517}{32}\right)^2} \\
 &= \sqrt{293.34 - 261.15} \\
 &= 5.85
 \end{aligned}$$

ฉะนั้นคะแนนชุดนี้มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.85 ซึ่งเมื่อนำไปยกกำลังสอง จะได้ค่าความแปรปรวน คือ 34.22

คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นใช้สูตรของ K-R21 ของ Kuder-Richardson

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร} \quad r_{tt} &= \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\bar{X}(K-\bar{X})}{KS^2} \right\} \\
 \text{แทนค่า} \quad r_{tt} &= \frac{30}{30-1} \left\{ 1 - \frac{16.16(30-16.16)}{30 \times 34.22} \right\} \\
 &= 1.03 \left\{ 1 - \frac{2.32}{1026.6} \right\} \\
 &= 0.99
 \end{aligned}$$

ดังนั้นแบบทดสอบชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่น 0.99

ภาคผนวก ค

- การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนรายบุคคล
- การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนแบบกลุ่ม
- การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
- เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนรายบุคคล
- เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนแบบกลุ่ม
- เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 9 คะแนนจากแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนรายบุคคล

(n = 1)		
คนที่	คะแนนจากแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนรายบุคคล (30 คะแนน)	ร้อยละ
1	19	63.33

ตาราง 10 คะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกของนักเรียนรายบุคคล

(n = 1)		
คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความของ นักเรียนรายบุคคล (20 คะแนน)	ร้อยละ
1	6	30

ตาราง 11 คะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกของนักเรียนรายบุคคล

(n = 1)		
คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความของ นักเรียนรายบุคคล (20 คะแนน)	ร้อยละ
1	11	55

ตาราง 12 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนรายบุคคล

(n = 1)

การทดลอง	คะแนนเต็ม	X	Percentage
แบบฝึกอ่านจับใจความ	30	19	63.33
แบบทดสอบก่อนเรียน	20	6	30
แบบทดสอบหลังเรียน	20	11	55

ประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความได้ผลการทดลองกับนักเรียนรายบุคคลได้ผลดังนี้

- นักเรียนทำแบบฝึกอ่านจับใจความได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 63.33
- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 30
- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55
- ประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความได้ผลการทดลองกับนักเรียนรายบุคคล 63.33/55

ตาราง 13 คะแนนแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนแบบกลุ่ม

(n = 6)

คนที่	คะแนนจากแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนแบบกลุ่ม (30 คะแนน)	ร้อยละ
1	20	66.67
2	23	76.67
3	21	70.00
4	21	70.00
5	26	86.67
6	29	96.67
คะแนนรวม	140	77.77

ตาราง 14 คะแนนจากแบบทดสอบก่อนทำแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนแบบกลุ่ม

(n = 6)

คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความ ของนักเรียนรายบุคคล (20 คะแนน)	ร้อยละ
1	12	60
2	18	90
3	10	50
4	10	50
5	14	70
6	11	55
คะแนนรวม	75	62.50

ตาราง 15 คะแนนจากแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนแบบกลุ่ม

(n = 6)

คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความ ของนักเรียนรายบุคคล (20 คะแนน)	ร้อยละ
1	13	65
2	20	100
3	13	65
4	13	65
5	17	85
6	17	85
คะแนนรวม	93	77.50

ตาราง 16 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนแบบกลุ่ม

(n = 6)

การทดลอง	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	Percentage
แบบฝึกอ่านจับใจความ	30	23.33	77.66
แบบทดสอบก่อนเรียน	20	12.50	62.50
แบบทดสอบหลังเรียน	20	15.50	77.50

ประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความได้ผลการทดลองกับนักเรียนแบบกลุ่มได้ผล
ดังนี้

- นักเรียนทำแบบฝึกอ่านจับใจความได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.66
- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนทำแบบฝึกอ่านจับใจความได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 62.50
- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.50
- ประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความได้ผลการทดลองกับนักเรียนแบบกลุ่ม 77.66/77.50

ตาราง 17 คะแนนแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

(n = 30)		
คนที่	คะแนนจากแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง (30 คะแนน)	ร้อยละ
1	22	73.33
2	19	63.33
3	21	70.00
4	23	76.67
5	25	83.33
6	24	80.00
7	22	73.33
8	22	73.33
9	25	83.33
10	25	83.33
11	21	70.00
12	26	86.67
13	24	80.00
14	29	96.67
15	24	80.00
16	30	100.00
17	26	86.67
18	30	100.00
19	29	96.67
20	26	86.67
21	26	86.67
22	28	93.33
23	30	100.00
24	29	96.67
25	29	96.67
26	26	86.67

ตาราง 17 (ต่อ)

(n = 30)

คนที่	คะแนนจากแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง (30 คะแนน)	ร้อยละ
27	22	73.33
28	23	76.67
29	21	70.00
30	25	83.33
คะแนนรวม	752	83.55

ตาราง 18 คะแนนจากแบบทดสอบก่อนทำแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

(n = 30)

คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง (20 คะแนน)	ร้อยละ
1	10	50
2	13	65
3	10	50
4	5	25
5	14	70
6	10	50
7	12	60
8	12	60
9	17	85
10	15	75
11	17	85
12	8	40
13	12	60
14	15	75

15	5	25
ตาราง 18 (ต่อ)		
(n = 30)		
คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความ	ร้อยละ
ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง		
(20 คะแนน)		
16	6	30
17	15	75
18	13	65
19	5	25
20	12	60
21	5	25
22	7	35
23	5	25
24	12	60
25	10	50
26	12	60
27	13	65
28	14	70
29	10	50
30	14	70

ตาราง 19 คะแนนจากแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

(n = 30)

คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง (20 คะแนน)	ร้อยละ
1	15	75
2	18	90
3	12	60
4	14	70
5	17	85
6	19	95
7	13	65
8	17	85
9	20	100
10	17	85
11	20	100
12	15	75
13	18	90
14	19	95
15	15	75
16	15	75
17	20	100
18	17	85
19	12	60
20	19	95
21	16	80
22	13	65
23	17	85
24	15	75
25	15	75
26	14	70
27	17	85

ตาราง 19 (ต่อ)

(n = 30)

คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง (20 คะแนน)	ร้อยละ
28	18	90
29	15	75
30	18	90
คะแนนรวม	490	81.66

ตาราง 20 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

(n = 30)

การทดลอง	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	Percentage
แบบฝึกอ่านจับใจความ	30	25.06	83.55
แบบทดสอบก่อนเรียน	20	10.93	54.66
แบบทดสอบหลังเรียน	20	16.33	81.66

ประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความจากการทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้ผล
ดังนี้

- นักเรียนทำแบบฝึกอ่านจับใจความได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.55
- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนทำแบบฝึกอ่านจับใจความได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 54.66
- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังทำแบบฝึกอ่านจับใจความได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.66
- ประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความได้ผลการทดลองกับนักเรียนรายบุคคล 83.55/81.66

ตาราง 21 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังทำแบบฝึกอ่าน
จับใจความของนักเรียนแบบรายบุคคล

(n = 1)

คนที่	คะแนน ทดสอบก่อน ทำแบบฝึก		คะแนน ทดสอบหลัง ทำแบบฝึก		ผลต่าง	ผลต่าง ยกกำลังสอง
	(X_1)	$(X_1)^2$	(X_2)	$(X_2)^2$	(D)	$(D)^2$
1	6	36	11	121	5	25
รวม	$\sum X_1 = 6$	$\sum X_1^2 = 36$	$\sum X_2 = 11$	$\sum X_2^2 = 121$	$\sum D = 5$	$\sum D^2 = 25$

การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังทำแบบฝึกอ่านจับ
ใจความของนักเรียนแบบรายบุคคลใช้สมมติฐาน

$$H_0 : \mu = 0$$

$$H_1 : \mu_D \neq 0$$

ซึ่ง $D = X_1 - X_2$

$$H_0 : \mu = 0 \text{ มีความหมายเท่ากับ } H_0 : \mu_1 - \mu_2 = 0 \text{ หรือ } H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

จากตาราง 20 เห็นได้ว่าผลต่างของคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนต่างจากคะแนน
จากการทดสอบหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังทำแบบฝึกอ่าน
จับใจความของนักเรียนแบบกลุ่ม

(n = 6)

คนที่	คะแนน ทดสอบก่อน ทำแบบฝึก		คะแนน ทดสอบหลัง ทำแบบฝึก		ผลต่าง	ผลต่าง ยกกำลังสอง
	(X ₁)	(X ₁) ²	(X ₂)	(X ₂) ²	(D)	(D) ²
1	12	144	13	169	1	1
2	18	324	20	400	2	4
3	10	100	13	169	3	9
4	10	100	13	169	3	9
5	14	196	17	289	3	9
6	11	121	17	289	6	36
รวม	$\sum X_1 = 75$	$\sum X_1^2 = 985$	$\sum X_2 = 93$	$\sum X_2^2 = 1485$	$\sum D = 18$	$\sum D^2 = 68$
ค่าเบี่ยงเบน S ₁ = 2.81		S ₂ = 2.69				

การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังทำแบบฝึกอ่าน
จับใจความของนักเรียนแบบกลุ่มใช้ค่าสถิติ t-test

ค่า t ที่ได้จากการเปิดตารางค่าวิกฤตของ t เท่ากับ 2.015 ส่วนค่า t ที่ได้จากการคำนวณ เท่ากับ 4.4 ซึ่งมากกว่าค่า t วิกฤตที่ได้จากการเปิดตาราง แสดงว่าหลังใช้แบบฝึกอ่านจับใจความแล้วผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนในชั้นทดลองแบบกลุ่มสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังทำแบบฝึกอ่าน
จับใจความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

(n = 30)

คนที่	คะแนน ทดสอบก่อน ทำแบบฝึก		คะแนน ทดสอบหลัง ทำแบบฝึก		ผลต่าง	ผลต่างยก กำลังสอง
	(X_1)	$(X_1)^2$	(X_2)	$(X_2)^2$	(D)	$(D)^2$
1	10	100	15	225	5	25
2	13	169	18	324	5	25
3	10	100	12	144	2	4
4	5	25	14	196	9	81
5	14	196	17	289	3	9
6	10	100	19	361	9	81
7	12	144	13	169	1	1
8	12	144	17	289	5	25
9	17	289	20	400	3	9
10	15	225	17	289	2	4
11	17	289	20	400	3	9
12	8	64	15	225	7	49
13	12	144	18	324	6	36
14	15	225	19	361	4	16
15	5	25	15	225	10	100
16	6	36	15	225	9	81
17	15	225	20	400	5	25
18	13	169	17	289	4	16
19	5	25	12	144	7	49
20	12	144	19	361	7	49
21	5	25	16	256	11	121
22	7	49	13	169	6	36
23	5	25	17	289	12	144
24	12	144	15	225	3	9
25	10	100	15	225	5	25

ตาราง 23 (ต่อ)

(n = 30)						
คนที่	คะแนน ทดสอบก่อน ทำแบบฝึก		คะแนน ทดสอบหลัง ทำแบบฝึก		ผลต่าง	ผลต่าง ยกกำลังสอง
	(X ₁)	(X ₁) ²	(X ₂)	(X ₂) ²	(D)	(D) ²
26	12	144	14	196	2	4
27	13	169	17	289	4	16
28	14	196	18	324	4	16
29	10	100	15	225	5	25
30	14	196	18	324	4	16
รวม $\sum X_1 = 328$ $\sum X_1^2 = 3986$ $\sum X_2 = 490$ $\sum X_2^2 = 8162$ $\sum D = 162$ $\sum D^2 = 1106$						
ค่าเบี่ยงเบน $S_1 = 3.66$ $S_2 = 9.44$						

การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังทำแบบฝึกอ่าน
จับใจความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างใช้ค่าสถิติ t-test

ค่า t ที่ได้จากการเปิดตารางค่าวิกฤตของ t เท่ากับ 1.699 ส่วนค่า t ที่ได้จากการคำนวณ เท่ากับ 10.47 ซึ่งมากกว่าค่า t วิกฤตที่ได้จากการเปิดตาราง แสดงว่าหลังใช้แบบฝึกอ่านจับใจความแล้วผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนในชั้นทดลองแบบกลุ่มสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ภาคผนวก ง

- แบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยวัง
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

แบบฝึกอ่านจับใจความ

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนหอวัง
เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

คำนำ

แบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวังฉบับนี้ เป็นแบบฝึกอ่านจับใจความอย่างง่ายให้ฝึกจากข้อความที่ละหนึ่งย่อหน้า เพื่อสร้างพื้นฐานการอ่านจับใจความให้แก่นักเรียน

แบบฝึกชุดนี้ใช้วิธีฝึกคือ บอกหลักการ ยกตัวอย่าง แล้วมีแบบฝึก ดังนั้นนักเรียนจึงสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามศักยภาพของตน

(นางสาวศรีวรรณ ศรีสวัสดิ์)

ผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำแนะนำการใช้แบบฝึกฯ	1
ใบความรู้ที่ 1 พื้นฐานการอ่านจับใจความ	2
แบบฝึกที่ 1	4
ใบความรู้ที่ 2 การจับใจความจากใจความหนึ่งย่อหน้า	5
แบบฝึกที่ 2	6
ใบความรู้ที่ 3	
1. ใจความสำคัญอยู่ตอนต้นย่อหน้า	7
แบบฝึกที่ 3	8
2. ใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายย่อหน้า	9
แบบฝึกที่ 4	10
3. ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งต้นและท้ายย่อหน้า	11
4. ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งกลางย่อหน้า	13
แบบฝึกที่ 5	14
5. ใจความสำคัญมากกว่า 1 ใจความเป็นอนุเจตที่ไม่มีเอกภาพ	15
แบบฝึกที่ 6	16
เฉลย	17

คำแนะนำการใช้แบบฝึกอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง

แบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวังนี้เป็นแบบฝึกที่ใช้เพื่อเสริมประสบการณ์วิชาภาษาไทยโดยมุ่งฝึกให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากอนุเจตซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการอ่านจับใจความ

แบบฝึกชุดนี้ประกอบด้วยใบความรู้ และแบบฝึกหัดพร้อมเฉลย นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้อย่างเป็นขั้นตอน คือ

1. ขั้นประเมินผลก่อนเรียน

ก่อนเรียนด้วยแบบฝึกอ่านเพื่อจับใจความนักเรียนต้องทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อที่จะได้ทราบพื้นฐานการอ่านจับใจความของนักเรียน

2. ขั้นศึกษาจากแบบฝึก

นักเรียนต้องศึกษาจากแบบฝึกอ่านจับใจความซึ่งมี 2 ส่วนคือใบความรู้และแบบฝึกพร้อมเฉลย คุณครูช่วยอธิบายเนื้อหาในใบความรู้ได้แต่นักเรียนต้องทำแบบฝึกด้วยตนเองเพื่อนักเรียนจะได้ทราบผลการฝึกของตนเอง

3. ขั้นประเมินผลหลังเรียน

หลังจากเรียนด้วยแบบฝึกอ่านจับใจความแล้วนักเรียนต้องทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน

ใบความรู้ที่ 1

พื้นฐานการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อค้นหาความคิดสำคัญหรือสาระสำคัญของ
เรื่องที่ผู้เขียนมุ่งเสนอให้ผู้อ่านทราบ

คุณสมบัติของนักอ่านจับใจความ

นักอ่านจับใจความ คือ ผู้ที่อ่านหนังสือเป็น กล่าวคือใช้เวลาน้อยแต่อ่านหนังสือ
ได้มากและเมื่ออ่านแล้วรู้เรื่อง จับใจความสำคัญได้ สรุปความได้

นักอ่านจับใจความสำคัญเริ่มต้นจากการมีพื้นฐานการอ่านที่ดี มีความรู้เกี่ยวกับถ้อยคำ
สำนวน ไวยากรณ์และประเภทของงานเขียนต่างๆ อย่างดี

ทุกคนสามารถฝึกฝนการเป็นนักอ่านจับใจความได้
ด้วยวิธีการต่อไปนี้

1. **สร้างนิสัยรักการอ่าน** โดยพยายามฝึกอ่านข้อความทุกประเภท แม้แต่ป้ายประกาศต่างๆ ก็ควรอ่านเพื่อที่จะได้ปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสม การฝึกอ่านบ่อยๆ จะทำให้เกิดนิสัยรักการอ่าน อ่านหนังสือได้เร็ว ช่างสังเกต และจดจำข้อความต่างๆ ได้ดีขึ้น
2. **หัดใช้พจนานุกรม** เมื่ออ่านแล้วพบศัพท์ที่ไม่เข้าใจอย่าทอดทิ้ง หรือปล่อยผ่าน การใช้พจนานุกรมจะทำให้นักเรียนทราบคำศัพท์มากขึ้น
3. **จดบันทึกการอ่าน** ขณะที่อ่านนักเรียนควรมีสุดจดบันทึกเพื่อบันทึกถ้อยคำที่น่าสนใจ แปลกใหม่ ไพเราะ มีคติ ข้อคิด ความรู้ใหม่ๆ หรือข้อความที่นักเรียนประทับใจ โดยบันทึกชื่อหนังสือและผู้เขียนไว้ด้วย เพื่อเป็นคลังความรู้ให้แก่ตนเอง และหากเป็นหนังสือที่นักเรียนต้องอ่านบ่อยๆ อาจใช้ปากกาขีดเน้นข้อความหรือแปะกระดาษสีคั่นหน้าที่มีข้อความดังกล่าวไว้ก็ได้ เมื่อจะอ่านอีกครั้งจะได้สังเกตเห็นได้โดยง่าย
4. **ฝึกจับใจความสำคัญทีละย่อหน้า** การอ่านจับใจความสำคัญนั้นควรเริ่มต้นจากการจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ได้ถูกต้องแม่นยำเสียก่อน เพราะงานเขียนที่ดีนั้นแม้มีใจความหลายอย่างแต่ใน 1 ย่อหน้ามีใจความสำคัญเพียง 1 ใจความเท่านั้น หากเรื่องมีหลายย่อหน้าแสดงว่ามีใจความสำคัญหลายใจความ เมื่อนำใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาร่วมกันก็จะทำให้สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ในที่สุด

แบบฝึกที่ 1

จงเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้วกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดเป็นความหมายของการอ่านจับใจความ
 - ก. อ่านเพื่อความรู้
 - ข. อ่านเพื่อความบันเทิง
 - ค. อ่านเพื่อค้นหาความคิดสำคัญ
 - ง. อ่านเพื่อค้นหาแนวทางในการดำเนินชีวิต

2. เมื่อพบศัพท์ยาก อ่านแล้วไม่เข้าใจนักเรียนควรทำอะไร
 - ก. ถามคุณครู
 - ข. ปล่อยไปก่อน
 - ค. เปิดพจนานุกรม
 - ง. อ่านข้ามๆ ไปเพื่อความรวดเร็ว

3. การกระทำในข้อใดเป็นการฝึกเพื่อเป็นนักจับใจความ
 - ก. ฝึกอ่านจับใจความสำคัญที่ละย่อหน้า
 - ข. ฝึกอ่านหนังสือที่มีเนื้อหายากๆ ยาวๆ
 - ค. ฝึกอ่านป้ายประกาศ โฆษณาต่างๆ เป็นประจำ
 - ง. ฝึกเขียนบันทึกประจำวันด้วยตัวบรรจงอย่างสม่ำเสมอ

4. ข้อใดหมายถึง ผู้อ่านหนังสือเป็น
 - ก. อ่านหนังสือออก
 - ข. อ่านหนังสือบ่อย
 - ค. อ่านหนังสือน้อยใช้เวลามาก
 - ง. อ่านหนังสือมากใช้เวลาน้อย

5. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับพื้นฐานการอ่านจับใจความ
 - ก. การจดบันทึกจากการอ่านเป็นการสร้างคลังความรู้ให้แก่นักเรียน
 - ข. หากเป็นหนังสือที่ต้องอ่านบ่อยๆ อาจใช้ปากกกาขีดเน้นข้อความไว้ได้
 - ค. หากรู้สึกชอบหนังสือเล่มใดเป็นพิเศษต้องรีบซื้อเก็บไว้จะได้อ่านได้บ่อยๆ
 - ง. นักอ่านจับใจความสำคัญต้องเป็นคนที่มีความรู้พื้นฐานการอ่านดี มีนิสัยรักการอ่าน

ใบความรู้ที่ 2

การจับใจความจากใจความหนึ่งย่อหน้า

การอ่านจับใจความควรเริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ได้ถูกต้องแม่นยำเสียก่อน ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าส่วนมากมีลักษณะเป็นประโยค และในหนึ่งย่อหน้า จะมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว ใจความสำคัญนั้นจะเป็นข้อความตอนที่ทำให้เรื่องต่างๆ ดำเนินไปได้ ถ้าขาดใจความสำคัญแล้วเรื่องอื่นๆ ก็จะไม่เกิดตามมา **ประโยคที่เป็นใจความสำคัญเป็นประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้**

ข้อความหนึ่งย่อหน้าจะประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

1. ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ (main idea) หมายถึง ใจความที่เด่นที่สุดในย่อหน้าเป็น ส่วนที่ควบคุมใจความและสาระทั้งหมดของย่อหน้านั้นๆ
2. ส่วนที่เป็นรายละเอียดหรือพลความต่างๆ (details) หมายถึง ใจความหรือประโยคที่ ขยายความประโยคใจความสำคัญเป็นใจความสนับสนุน ส่วนขยายหรือให้ตัวอย่าง

การอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าคือการพยายามค้นหาประโยคหรือข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าไว้ทั้งหมดแล้ว

นอกจากนั้นยังอาจใช้กลวิธีการจับใจความสำคัญอย่างง่าย ๆ ด้วยการตัดประโยคหรือข้อความที่เป็นส่วนขยายหรือไม่จำเป็นในแต่ละย่อหน้า ได้แก่

1. ส่วนขยายหรือรายละเอียดต่างๆ
2. ข้อเปรียบเทียบต่างๆ
3. ตัวอย่างประกอบ
4. คำศัพท์ สำนวน หรือโวหารที่ยกมาประกอบ
5. ตัวเลขสถิติที่เป็นรายละเอียด
6. คำถามและคำอธิบายของผู้เขียน
7. ชื่อบุคคลที่ผู้เขียนอ้างอิงโดยไม่เน้นความสำคัญ

แบบฝึกที่ 2

ข้อใดถูกให้ขีด X ลงในช่อง ก และข้อใดผิดให้ทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ข ของ
กระดาษคำตอบ

- 1. การอ่านจับใจความ คือ การค้นหาความคิดสำคัญหรือสาระสำคัญของเรื่อง
- 2. ประโยคที่เป็นใจความสำคัญเป็นประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้
- 3. ข้อความในหนึ่งย่อหน้าประกอบด้วยใจความทั่วไปและใจความรอง
- 4. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าคือประโยคหรือข้อความที่มีสารพัดข้อความอื่นๆ
- 5. รายละเอียด ตัวอย่าง สถิติ จัดเป็นใจความสำคัญของย่อหน้า

ต่อไปเราจะศึกษาประโยค
ใจความสำคัญซึ่งปรากฏใน
ส่วนต่างๆ ของย่อหน้ากันจะ

ใบความรู้ที่ 3

ประโยคใจความสำคัญอาจจะปรากฏอยู่ในส่วนต้น ส่วนกลาง ส่วนท้าย หรือทั้งส่วนต้นและส่วนท้ายของย่อหน้าก็ได้ ดังต่อไปนี้

1. ใจความสำคัญอยู่ตอนต้นย่อหน้า

จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุด ได้แก่ ประโยคตอนต้นย่อหน้า เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญก่อนแล้วค่อยขยายรายละเอียดให้ชัดเจนขึ้นในภายหลัง เช่น

ตัวอย่างที่ 1

“วรรณคดี หมายถึง หนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี ได้แก่งานประพันธ์สมัยก่อนที่มีผู้ยกย่องไว้ว่ามีคุณค่าและกาลเวลาที่ผ่านมามีได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป”

ใจความสำคัญ คือ **วรรณคดีหมายถึงหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี**

ตัวอย่างที่ 2

“กังเขน หมายถึง ไม้สองอันที่วางพาดติดกันในรูปกากบาท ในสมัยโรมันชาวโรมันประหารชีวิตนักโทษหรือทาสด้วยวิธีการตรึงบนไม้กังเขน ต่อมาเครื่องหมายกังเขนใช้กันแพร่หลายในประเทศต่างๆ เช่น อินเดีย ซีเรีย เปอร์เซีย และอียิปต์ ตั้งแต่สมัยก่อนคริสตกาล นอกจากมนุษย์จะใช้ไม้กังเขนเป็นเครื่องมือประหารชีวิตแล้ว กังเขนยังใช้เป็นเครื่องหมายของสิ่งต่างๆ หรือเครื่องประดับ ใช้เป็นสัญลักษณ์ของพระอาทิตย์ หรือพระเจ้าในท้องฟ้า หรือเทพเจ้าแห่งธรรมชาติหลายอย่าง”

ใจความสำคัญ คือ **กังเขนหมายถึงไม้สองอันที่วางพาดติดกันในรูปกากบาท**

แบบฝึกที่ 3

จงกากบาท (X) ลงในช่อง ก สำหรับข้อที่มีประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นของย่อหน้า

..... 1. เราเป็นมนุษย์ต้องเป็นผู้มีใจสูง สูงด้วยคุณธรรมเป็นเครื่องค้ำจุนจิตใจ จิตของบุคคลใดมีความละอายบาป มีความกลัวบาป มีความอดทน มีความสงบเสงี่ยม ผู้นั้นชื่อยากฐานะขึ้นสู่ความเป็นมนุษย์ มีใจสูงพ้นจากความชั่วร้ายเหมือนดอกบัวที่โผล่พ้นน้ำ

(พระธรรมโกศาจารย์. 2545 : 2)

..... 2. การสื่อสารที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อโน้มน้าวนี้ ผู้ส่งสารจะต้องใช้จิตวิทยาในการเสนอสารให้น่าเชื่อถือและมีข้อมูลยืนยันที่หนักแน่นด้วย เช่น การเขียนหรือพูดโฆษณาสินค้าและบริการ การเขียนหรือพูดเชิงประชาสัมพันธ์องค์กรและหน่วยงาน การเขียนหรือพูดเชิงสั่งสอนผู้หลงผิด เป็นต้น

(สนธิ สัตโยภาส. 2542 : 5)

..... 3. มีการพูดอยู่เสมอว่าหมาพันธุ์ที่คนทั่วโลกนิยมเลี้ยงมากที่สุดน่าจะได้แก่พันธุ์เยอรมันเชฟเพิร์ด ที่นิยมเลี้ยงหมาพันธุ์นี้กันมากนั้นด้วยมันมีคุณสมบัติหลายอย่างถูกตาต้องใจคน คือนอกจากจะเป็นหมาที่มีนิสัยเรียบร้อย นุ่มนวล เชื่อฟังคำสั่ง เลี้ยงง่ายแล้วยังเป็นหมาที่มีความฉลาดเฉลียวเป็นเลิศ

(ปิยะชาติ มงคลไชยสิทธิ์. 2542 : 163)

..... 4. ภาษาและวรรณคดีเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม เพราะเป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในวิถีชีวิตมนุษย์ การที่คนในสังคมหนึ่งใช้ถ้อยคำภาษาสื่อสารกันก็รู้เรื่องก็เพราะมีวัฒนธรรมอย่างเดียวกัน หากเป็นคนต่างชาติต่างวัฒนธรรมก็อาจจะสื่อสารผิดเพี้ยนกันไปบ้าง เหมือนดังที่เราเคยได้ยินตัวอย่างบทสนทนาข้ามชั้นเรื่องคนกรุงเทพฯ ที่เข้าใจผิดเพราะไม่รู้ความหมายของภาษาถิ่น"

(รินฤทัย สัจจพันธุ์. 2544 : 2)

..... 5. วิธีการอบรมเลี้ยงดูลูกที่ขาดความพอดีมีส่วนทำให้เด็กกระทำผิดได้ เป็นต้นว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาเลี้ยงดูแบบเข้มงวดเกินไป หรืออยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ระเบียบวินัยตลอดเวลาจนไม่มีโอกาสเป็นตัวของตัวเอง ไม่สามารถทำอะไรตามที่ตนเองต้องการหรือไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นใดๆ ทำให้เด็กเติบโตเป็นผู้ที่ขาดความเชื่อมั่นตนเอง ไม่กล้าตัดสินใจทำอะไรทั้งสิ้นเพราะกลัวความผิด กลัวการถูกลงโทษ กลายเป็นเด็กที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง อยู่ลำพังไม่ได้ เพราะไม่เคยทำอะไรด้วยตัวเองมาก่อน ขณะที่เด็กที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาเลี้ยงดูด้วยการตามใจหรือปกป้องมากเกินไปเนื่องจากเป็นลูกคนเดียว เป็นลูกคนเล็กหรือมาจากครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย อยากได้อะไรหรือทำอะไรก็ได้ดังใจ ขาดเหตุขาดผล ทำให้เด็กได้ใจ เป็นเด็กเอาแต่ใจตัวเอง กลายเป็นเด็กที่ไม่รู้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดควรกระทำหรือไม่ควร เมื่อโตขึ้นเด็กเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะทำผิดง่าย ขาดความอดทน ไม่สามารถแก้ไขปัญหา

(สรจักร ศิริบริรักษ์. 2543 : 234)

2. ใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายย่อหน้า

จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องรองลงมาคือประโยคตอนท้ายย่อหน้าโดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียด หรือประเด็นย่อยมาก่อนแล้วสรุปด้วยประโยคที่เก็บประเด็นสำคัญไว้ภายหลัง เช่น

ตัวอย่างที่ 1

“เพื่อให้ไม่ให้การดำเนินชีวิตของเราพลาดไปจากความตั้งใจจนหลงอยู่ในวังวนของโลกที่แต่ละวันหมกมุ่นอยู่กับการทำงาน เนื่องจากปัจจุบันนี้ผู้หญิงส่วนใหญ่ต้องทำงานด้วยดูแลครอบครัวด้วย ผู้หญิงต้องตั้งเป้าหมายในชีวิตให้ชัดเจน”

ใจความสำคัญ คือ ผู้หญิงต้องตั้งเป้าหมายในชีวิตให้ชัดเจน

ตัวอย่างที่ 2

“ครั้งหนึ่งพานักเรียนไปร่วมกิจกรรมภายนอกได้รับคำชมว่า นักเรียนของเราน่ารักพร้อมกันนั้นก็ได้รับคำถามมาด้วยว่าโรงเรียนมีวิธีการอบรมนักเรียนอย่างไร จะไปอบรมนักเรียนที่โรงเรียนบ้าง ตอบไปว่าไม่ได้อบรมอะไร นักเรียนน่ารักเอง คนถามมีสีหน้าแปลกๆ จึงตอบใหม่ว่านักเรียนของเราทำตามอุดมการณ์ของเรา คนถามก็ทำท่าไม่เข้าใจอีก อันที่จริงเรื่องนี้ตอบให้คนนอกเข้าใจได้ยาก แต่ที่หวังคำว่า อุดมการณ์เป็นเรื่องที่ทุกคนเข้าใจ เพราะนักเรียนทุกคนระลึกเสมอว่าเขาจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นศิษย์ที่ดีของครูและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า นักเรียนหวังน่ารักเพราะทำตามอุดมการณ์ของลูกหวัง”

ใจความสำคัญ คือ นักเรียนหวังน่ารักเพราะทำตามอุดมการณ์ของลูกหวัง

แบบฝึกที่ 4

จงขีดเส้นใต้ประโยคในข้อความสำคัญจากข้อความที่กำหนดให้

1. แม่บอกให้ผมทำตัวดีๆ อย่าดื้อกับตำรวจ อย่าพูดจาจนโมโหเพราะคนเราก็ต้องมีอารมณ์กัน
ทั้งนั้นแม้แต่ตัวผมเองไม่ใช่หรือ แม่ถามผมอย่างนั้นและสอนผมอย่างที่เคยได้สอนมาแล้วตั้งแต่ยัง
เล็กจนรุ่นหนุ่ม

(สุวรรณี สุคนธ์เที่ยง. 2532 : 25)

2. แม้เป็นดวงอาทิตย์ไม่ได้ จงเป็นดวงดาวเถิด แม้มิได้เกิดเป็นชายก็อย่าน้อยใจที่เกิดเป็น
หญิง จะเป็นอะไรก็ตามจงเป็นเสียอย่างหนึ่ง จะเป็นอะไรมิใช่ปัญหา สำคัญอยู่ที่ว่าจงเป็นอย่าง
ดีที่สุดไม่ว่าเราจะเป็นอะไรก็ตาม

(วิเชียร เกษประทุม. 2549 : 124)

3. การเขียนเพื่อเล่าเรื่องเป็นการเขียนที่ผู้เขียนต้องการชี้แจงหรืออธิบายสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้อ่าน
เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน เช่น การเขียนอธิบายความหมายของคำศัพท์ การอธิบายขั้นตอน
การทำสิ่งต่างๆ

(ประพนธ์ เรืองณรงค์และคณะ. 2545 : 113)

4. ครูดีไม่จำเป็นต้องพูดมากก็ได้ แต่การปฏิบัติของครูจะเป็นคำสอนไปในตัว เช่น ครูสอนให้
ลูกศิษย์อ่อนน้อมถ่อมตน แต่ครูชอบพูดจาหยกตนข่มคนอื่น ลูกศิษย์ก็จะทำหนำซ้ำแต่ไม่ศรัทธา
ในสิ่งที่ครูพูดฉะนั้นครูที่ดีจึงสำคัญที่การปฏิบัติไม่ใช่การพูด

(เด็กหญิงสัสมิ์. 2546 : 94)

5. หอบหืด...อีกเหตุผลหนึ่งที่น่าจะเกี่ยวข้องกับหันมาลดธรรมชาติ ฟังหัวข้อแล้วงงว่าเกี่ยว
กันอย่างไร ที่เกี่ยวกันก็คือรายงานในวารสาร The Journal of Allergy and Clinical
Immunology เมื่อเดือนมกราคม 2546 ที่ผ่านมามีเด็กที่คลอดด้วยวิธีผ่าท้องมีอัตราการเป็นโรค
หอบหืดครั้งหนึ่งในชีวิตมากกว่าเด็กที่คลอดธรรมชาติทางช่องคลอด

(ภัทริน เชาว์วิศิษฐ. 2546 : 144)

3. ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งต้นและท้ายย่อหน้า

นอกจากย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นแล้ว อาจมีประโยคประกอบซึ่งมีใจความคล้ายกับประโยคใจความสำคัญ ช่วยเน้นใจความสำคัญอยู่ตอนท้าย ประโยคประกอบพิเศษนี้เรียกว่า *ประโยคย้ำความ*

ตัวอย่างที่ 1

“การคิดเลขเป็นนอกจากจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อชีวิตประจำวันแล้ว ยังเป็นพื้นฐานของการฝึกกระบวนการคิดให้คิดเป็นขั้นตอน ให้รู้จักส่วนลัดที่เหมาะสมและให้รู้จักแยกแยะ และผสมผสานอย่างมีเหตุมีผลอีกด้วย พื้นฐานทางคณิตศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการศึกษา ขั้นสูงต่อไป โจทย์เลขบางโจทย์ เช่น การหาพื้นที่สี่เหลี่ยมคางหมู ซึ่งเมื่อยังเล็กและอยู่ในวัยเรียน เด็กอาจคิดว่าไม่มีประโยชน์อันใด แต่ในชีวิตประจำวันย่อมต้องมีบางโอกาสที่การคิดเลขเป็นจะช่วยให้แก้ปัญหาได้ เช่น ในการทาสีบ้าน เมื่อไม่รู้ว่าจะต้องใช้สีกี่กระป๋องก็สามารถใช้วิชาเลขคำนวณหาพื้นที่ที่ต้องการทาสี และสอบถามว่าสีหนึ่งกระป๋องนี้ผู้ผลิตกำหนดให้ใช้ได้กี่ตารางเมตร นี่เป็นเพียงตัวอย่างง่ายๆ ในชีวิตประจำวัน การฝึกคิดเลขเบื้องต้นที่ต้องเรียนในโรงเรียนจึงเป็นรากฐานจำเป็นที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สลับซับซ้อนต่อไป”

(มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์. 2548 : 58)

ใจความสำคัญ คือ การคิดเลขเป็นนอกจากจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อชีวิตประจำวันแล้ว ยังเป็นพื้นฐานของการฝึกกระบวนการคิดให้คิดเป็นขั้นตอน การฝึกคิดเลขเบื้องต้นที่ต้องเรียนในโรงเรียนจึงเป็นรากฐานจำเป็นที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สลับซับซ้อนต่อไป

ตัวอย่างที่ 2

“การอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่งควรเริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ถูกต้องแม่นยำเสียก่อนเพราะข้อความตอนหนึ่งหรือย่อหน้าหนึ่งแม้มีใจความหลายอย่างแต่จะมีใจความสำคัญที่สุดในย่อนั้นนั้นเพียงอย่างเดียวถ้าเรื่องหนึ่งมีหลายย่อหน้าย่อมแสดงว่ามีใจความสำคัญหลายประเด็นเมื่อนำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาร่วมกันแล้วจะสามารถจับแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญที่สุดของเรื่องทั้งหมดได้ง่ายขึ้น”

(แววมยุรา เหมือนนิล. 2541 : 25)

ใจความสำคัญ คือ การอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ควรเริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ถูกต้องแม่นยำเสียก่อนเมื่อนำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาร่วมกันแล้วจะสามารถจับแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญที่สุดของเรื่องทั้งหมดได้ง่ายขึ้น

4. ใจความสำคัญปรากฏอยู่ในตำแหน่งกลางย่อหน้า

ในกรณีนี้จะมีประโยคตอนต้นย่อหน้ากล่าวนำความก่อนมาสู่ประโยคความคิดสำคัญ แล้วตามด้วยประโยคที่เป็นรายละเอียดต่างๆ เช่น

ตัวอย่างที่ 1

“จากการศึกษาวิจัยมากมาย ปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในทุกหน่วยงานแล้วว่า องค์ประกอบที่มีค่ามากที่สุดในการบริหารคือคน เพราะการมีบุคลากรที่ไร้คุณภาพย่อมพาให้อย่างอื่นพลอยล้มเหลวไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นเงินทุน เทคโนโลยี แหล่งวัตถุดิบที่เอื้ออำนวยขนาดไหนก็ตาม”

ใจความสำคัญ คือ องค์ประกอบที่มีค่ามากที่สุดในการบริหารคือคน

ตัวอย่างที่ 2

“สมัยก่อนเป็นที่รู้กันว่าเกิดเป็นหญิงอินเดียสุดแสนลำบาก แต่งงานก็ต้องหาสินสอดทองหมั้นมาประเคนให้เจ้าบ่าว ลูกชายจึงเป็นหัวแก้วหัวแหวนของพ่อแม่ชาวอินเดียที่แล้วมาเด็กหญิงจำนวนมากโดนทิ้งหรือไม่ก็ถูกฆ่าเพื่อผลักรถะ ปัจจุบันค่านิยมของชนชั้นกลางในอินเดียเริ่มเปลี่ยนเป็นอยากมีลูกสาวมากกว่าลูกชาย เพราะสมัยนี้ผู้หญิงพึ่งพาตนเองได้ มีโอกาสก้าวหน้าในการทำงานไม่แพ้ผู้ชาย และที่สำคัญบรรดาแม่ๆ เชื่อว่าลูกสาวจะรักและดูแลบุพการีในระยะยาวมากกว่าลูกชาย”

ใจความสำคัญ คือ ปัจจุบันค่านิยมของชนชั้นกลางในอินเดียเริ่มเปลี่ยนเป็นอยากมีลูกสาวมากกว่าลูกชาย

แบบฝึกที่ 5

อ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าข้อใดเป็นใจความสำคัญแล้วกากบาท(X) ลงในกระดานคำตอบ

1. “(1) ธรรมชาติของผู้หญิงที่มีเรือนแล้ว เขาไม่ต้องการอะไรมากไปกว่าคำปลอบโยนและเห็นอกเห็นใจของสามี (2) ผู้หญิงต้องการความแตกต่างของผู้ชายที่มีกับตัวหล่อน (3) ผู้หญิงอาจร้องเสียงขรมเมื่อถูกยุงกัด แต่นั่นไม่ใช่เพราะหล่อนถือเครื่องในข้อที่ว่ายุ่งร้ายกว่าเสือ (4) หล่อนร้องเพราะอยากเห็นผู้ชายแสดงท่าตื่นเต้นกึกกือจรรวกับว่าเห็นเสือมากัดหล่อน (5) นี่แหละผู้หญิง”

ก. (1) ข. (2) ค. (2) และ (3) ง. (4) และ (5)

2. “(1)การเกิดและการตายของมนุษย์เป็นการเดินทางจากหลักหนึ่งไปสู่อีกหลักหนึ่ง (2)เราเริ่มต้นตั้งแต่แรกเกิดและถึงที่หมายเมื่อวาระสุดท้ายของชีวิต (3)ซึ่งทุกคนต้องปฏิบัติโดยไม่มียกเว้น ไม่มีการหลีกเลี่ยงได้ (4)ความดีจึงเป็นอย่างเดียวที่เราจะเหลือไว้ ให้ปรากฏกำกับชื่อของเราภายหลังที่ร่างกายได้สูญสิ้นไปแล้ว”

ก. (1) ข. (2) ค. (3) ง. (4)

3. “(1)คนนั้นก็เป็นภูมิแพ้ คนโน้นก็เป็นภูมิแพ้ เด็กหลายๆคนก็เป็นโรคภูมิแพ้ (2)แล้วยังถ่ายทอดทางพันธุกรรมอีกนะ พ่อแม่เป็นภูมิแพ้ ลูกก็เป็นด้วย (3) แพ้อะไรก็ระวังกันไป (4)แล้วรู้กันไหมคะว่าที่จริงแล้ว โรคภูมิแพ้เกิดขึ้นเองไม่มีการติดต่อเพราะไม่ได้เกิดจากเชื้อโรค”

ก. (1) ข. (2) ค. (3) ง. (4)

4. “(1)หลายคนรู้จักดอกลิลลี่ (2)แต่ทราบไหมว่า ดอกไม้จีนที่ชาวจีนนิยมใส่ในแกงจืดก็คือดอกเดย์ลิลลี่ชนิดหนึ่ง (3)ดอกไม้จีนนี้ยังไม่ทันได้บานก็ถูกเก็บมาใช้ปรุงสดๆ หรือนำไปตากแห้งก่อนแล้วนำมาแช่น้ำ จากนั้นก็มัดเป็นปมเหมือนมัดเชือกก่อนใส่ลงไปต้มในหม้อแกง (4)ดอกไม้จีนจึงเป็น ดอกเดย์ลิลลี่ชนิดที่ทั้งสวยและก็อร่อยด้วย”

ก. (1) ข. (2) ค. (3) ง. (4)

5. “(1)ศิลปะทำให้คนมีความสุขมากขึ้น (2)เพราะเข้ากับคนอื่นได้ดีขึ้น (3)มีบทสนทนากับคนอื่น ๆ ที่อาจจะสนใจศิลปะเหมือนกัน (4)ทำให้เป็นคนมีน้ำใจ จิตใจที่ดี ไม่เก็บกด รู้จักสนใจเปิดหูเปิดตามองความสวยงามของสิ่งต่างๆ มากขึ้น”

ก. (1) ข. (2) ค. (3) ง. (4)

5. ไม่มีประโยชน์ใจความสำคัญผู้อ่านต้องสรุปเอง

หากย่อหน้านั้นไม่มีประโยคความคิดสำคัญ หรือมีใจความสำคัญมากกว่า 1 ใจความ ผู้อ่านต้องสรุปประเด็นจากข้อความในย่อหน้านั้นเองว่าผู้เขียนต้องการกล่าวถึงอะไรโดยการอ่านจนจบคร่าวๆ เพื่อให้เข้าใจความคิดรวมของเรื่องที่อ่าน จากนั้นทบทวนความเข้าใจโดยวิธีถาม-ตอบตนเองอย่างกว้างๆ ว่าเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีข้อความสำคัญอย่างไร เกี่ยวข้องกับใคร อย่างไร หากตอบคำถามใดไม่ได้ให้กลับไปอ่านเพื่อค้นหาคำตอบอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำคำตอบที่ได้มาเรียบเรียงตามลำดับความสำคัญของข้อความให้สละสลวย เช่น

“ผู้ที่หวังจะควบคุมน้ำหนักเป็นจำนวนไม่น้อยไม่ยอมรับประทานอาหารหลังออกกำลังกายเพราะกลัวว่าจะทำให้น้ำหนักกลับมาอีก แต่มีผลการวิจัยหลายชิ้นระบุตรงกันว่า การรับประทานคาร์โบไฮเดรตในปริมาณที่พอเหมาะหลังออกกำลังกายมีความสำคัญเพราะ คาร์โบไฮเดรตจะช่วยฟื้นฟูและเตรียมกล้ามเนื้อให้พร้อมสำหรับการออกกำลังกายครั้งต่อไป การไม่รับประทานอาหารที่เหมาะสมหรือไม่รับประทานอาหารอะไรเลยอาจทำให้กล้ามเนื้อถูกทำลายได้”

ใจความสำคัญ คือ หลังออกกำลังกายควรรับประทานคาร์โบไฮเดรตในปริมาณที่พอเหมาะ

แบบฝึกหัดที่ 6

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วสรุปเป็นใจความสำคัญ

1. ย้อนไปสมัยผมเป็นเด็กประถม (2505-2512) นอกจากวิชาภาษาไทยและวิชาวาดเขียนแล้วยังมีวิชาขับร้องอีกหนึ่งที่ผมได้คะแนนดีกว่าใครเพื่อน กระนั้นก็หาได้เต็มสิบไม่ แม่ครูสาว (โสดและสวยเหลือเกิน) จะชมแล้วชมอีกหน้าชั้นเรียนว่าผมแก้วเสียงดีเป็นเอก ถ้าเปรียบนกก็เป็นนกโกกิลลาซึ่งกินแสงจันทร์เป็นอาหารหลัก แต่เสียงที่ผมมักจะประหม่าออกอาการหน้าซีดขาสั่นไปเสียทุกคราว ครูจึงจำใจหักคะแนนทำทางไปหนึ่งคะแนน

(ศักดิ์สิริ มีสมสืบ. 2543 : คำนำ)

ใจความสำคัญ คือ.....

2. ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเด็กหนุ่มคนหนึ่งชื่อม่วง ได้ฝากตัวเป็นศิษย์กับพระอาจารย์คง วัดพุทไธสวรรย์ เพื่อศึกษาวิชาอาคมต่างๆ ม่วงเป็นเด็กที่มีความอดทนและมั่นคงเจรจาสิ่งใดแล้วก็จะไม่ยอมเปลี่ยนคำพูดง่ายๆ

(นิทานพื้นบ้าน. 2536 : 1)

ใจความสำคัญ คือ.....

3. คราวหนึ่งมีผู้นำเอากระต่ายมาถวายพระอาจารย์คง อาจารย์จึงให้นายม่วงเอาไปย่างไฟไว้สำหรับฉันเพล นายม่วงก็นำกระต่ายไปย่างไฟ แต่ในขณะที่กำลังย่างอยู่นั้น กลิ่นกระต่ายนั้นหอมน่ากิน นายม่วงจึงแอบกินกระต่ายไปหนึ่งขา

(นิทานพื้นบ้าน. 2536 : 1)

ใจความสำคัญ คือ.....

4. เมื่อถึงเวลาฉันเพล อาจารย์ก็ถามนายม่วงว่า ทำไมกระต่ายมีสามขา นายม่วงก็ตอบว่า ไม่รู้เห็นกระต่ายมันมีสามขามาอย่างนี้ อาจารย์นั้นไม่เชื่อกระต่ายต้องมีสี่ขาและบอกว่านายม่วงโกหก แต่นายม่วงก็ยืนยันกระต่ายมีสามขาจริงๆ ไม่ว่าอาจารย์จะคาดคั้นอย่างไรนายม่วงก็ไม่ยอมรับ

(นิทานพื้นบ้าน. 2536 : 1)

ใจความสำคัญ คือ.....

5. ตอนสายวันหนึ่งเมื่อต้นปีนี้เองมีปรากฏการณ์ประหลาดเกิดขึ้นที่ทุ่งหลังบ้านของผมเพราะนอกจากจะมีเสียงกบ เขียดร้องระงมตามปกติแล้วยังมีเสียงหมาเห่าแทรกด้วย

(ปิยะชาติ มงคลไชยสิทธิ์. 2542 : 36)

ใจความสำคัญ คือ.....

กระดาศคำตอบ

ชื่อ-สกุล.....ชั้น ม.2/.....เลขที่.....

แบบฝึกที่ 1

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				

แบบฝึกที่ 2

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				

แบบฝึกหัดที่ 3

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				

แบบฝึกที่ 4 จงขีดเส้นใต้ประโยคในข้อความที่สำคัญจากข้อความที่กำหนดให้

1. แม่บอกให้ผมทำตัวดี ๆ อย่าดื้อกับตำรวจ อย่าพูดจาขวโมโหเพราะคนเราก็ต้องมีอารมณ์กัน
ทั้งนั้นแม้แต่ตัวผมเองไม่ใช่หรือ แม่ถามผมอย่างนั้นและสอนผมอย่างที่เคยได้สอนมาแล้วตั้งแต่มยัง
เล็กจนรุ่นหนุ่ม

(สุวรรณี สุคนธ์เที่ยง. 2532 : 25)

2. แม่นเป็นดวงอาทิตย์ไม่ได้ จงเป็นดวงดาวเถิด แม้มิได้เกิดเป็นชายก็อย่าน้อยใจที่เกิดเป็น
หญิง จะเป็นอะไรก็ตามจงเป็นเสียอย่างหนึ่ง จะเป็นอะไรมิใช่ปัญหา สำคัญอยู่ที่ว่าจงเป็นอย่าง
ดีที่สุดไม่ว่าเราจะเป็นอะไรก็ตาม

(วิเชียร เกษประทุม. 2549 : 124)

3. การเขียนเพื่อเล่าเรื่องเป็นการเขียนที่ผู้เขียนต้องการชี้แจงหรืออธิบายสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้อ่าน
เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน เช่น การเขียนอธิบายความหมายของคำศัพท์ การอธิบายขั้นตอน
การทำสิ่งต่างๆ

(ประพนธ์ เรืองณรงค์และคณะ. 2545 : 113)

4. ครูดีไม่จำเป็นต้องพูดมากก็ได้ แต่การปฏิบัติของครูจะเป็นคำสอนไปในตัว เช่น ครูสอนให้
ลูกศิษย์อ่อนน้อมถ่อมตน แต่ครูชอบพูดจายกตนข่มคนอื่น ลูกศิษย์ก็จะทำหน้ารับรู้แต่ไม่ศรัทธา
ในสิ่งที่ครูพูดฉะนั้นครูที่ดีจึงสำคัญที่การปฏิบัติไม่ใช่ว่าการพูด

(เด็กหญิงสัมพันธ์. 2546 : 94)

5. หอบหืด...อีกเหตุผลหนึ่งที่น่าจะเกี่ยวข้องกับหันมาคลอดธรรมชาติ ฟังหัวข้อแล้วงงว่าเกี่ยวกันอย่างไร ที่เกี่ยวกันก็คือรายงานในวารสาร The Journal of Allergy and Clinical Immunology เมื่อเดือนมกราคม 2546 ที่ผ่านมามีเด็กที่คลอดด้วยวิธีผ่าท้องมีอัตราการเป็นโรคหอบหืดครั้งหนึ่งในชีวิตมากกว่าเด็กที่คลอดธรรมชาติทางช่องคลอด

(ภัทริน เชาว์วิศิษฐ. 2546 : 144)

แบบฝึกที่ 5

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				

แบบฝึกที่ 6 ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วสรุปเป็นใจความสำคัญ

1. ใจความสำคัญ คือ
2. ใจความสำคัญ คือ
3. ใจความสำคัญ คือ
4. ใจความสำคัญ คือ
5. ใจความสำคัญ คือ

เฉลยแบบฝึก

แบบฝึกที่ 1

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1			X	
2			X	
3	X			
4				X
5			X	

แบบฝึกที่ 2

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	X			
2	X			
3		X		
4	X			
5		X		

แบบฝึกหัดที่ 3

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	X			
2	X			
3	X			
4	X			
5	x			

แบบฝึกที่ 4 จงขีดเส้นใต้ประโยคในข้อความที่สำคัญจากข้อความที่กำหนดให้

1. แม่บอกให้ผมทำตัวดี ๆ อย่าดื้อกับตำรวจ อย่าพูดจากวนโมโหเพราะคนเราก็ต้องมีอารมณ์กัน
ทั้งนั้นแม้แต่ตัวผมเองไม่ใช่หรือ แม่ถามผมอย่างนั้นและสอนผมอย่างที่เคยได้สอนมาแล้วตั้งแต่ยัง
เล็กจนรุ่นหนุ่ม
2. มันเป็นดวงอาทิตย์ไม่ได้ จงเป็นดวงดาวเถิด แม้มิได้เกิดเป็นชายก็อย่าน้อยใจที่เกิดเป็น
หญิง จะเป็นอะไรก็ตามจงเป็นเสียอย่างหนึ่ง จะเป็นอะไรมิใช่ปัญหา สำคัญอยู่ที่ว่าจงเป็นอย่าง
ดีที่สุดไม่ว่าเราจะเป็นอะไรก็ตาม
3. การเขียนเพื่อเล่าเรื่องเป็นการเขียนที่ผู้เขียนต้องการชี้แจงหรืออธิบายสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้อ่าน
เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน เช่น การเขียนอธิบายความหมายของคำศัพท์ การอธิบายขั้นตอน
การทำสิ่งต่าง ๆ
4. ครูดีไม่จำเป็นต้องพูดมากก็ได้ แต่การปฏิบัติของครูจะเป็นคำสอนไปในตัว เช่น ครูสอนให้
ลูกศิษย์อ่อนน้อมถ่อมตน แต่ครูชอบพูดจายกตนข่มคนอื่น ลูกศิษย์ก็จะทำหน้ารับรู้แต่ไม่ศรัทธา
ในสิ่งที่ครูพูด ฉะนั้นครูที่ดีจึงสำคัญที่การปฏิบัติไม่ใช่การพูด
5. หอบหืด...อีกเหตุผลหนึ่งที่น่าจะเกี่ยวข้องกับหันมาลดธรรมชาติ ฟังหัวข้อแล้วงงว่าเกี่ยว
กันอย่างไร ที่เกี่ยวกันก็คือรายงานในวารสาร The Journal of Allergy and Clinical
Immunology เมื่อเดือนมกราคม 2546 ที่ผ่านมามีเด็กที่คลอดด้วยวิธีผ่าท้องมีอัตราการเป็นโรค
หอบหืดครั้งหนึ่งในชีวิตมากกว่าเด็กที่คลอดธรรมชาติทางช่องคลอด

แบบฝึกหัดที่ 5

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	X			
2				X
3				X
4		X		
5	X			

แบบฝึกที่ 6 ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วสรุปเป็นใจความสำคัญ

1. ใจความสำคัญ คือ ผู้เขียนถูกหักคะแนนวิชาขับร้องเพราะประหม่าเมื่อครั้งยังเด็ก
2. ใจความสำคัญ คือ ม่วงขอเป็นศิษย์อาจารย์คงเพื่อเรียนอาคม
3. ใจความสำคัญ คือ ม่วงย่างกระต่ายแล้วแอบกินกระต่ายไป 1 ขา
4. ใจความสำคัญ คือ อาจารย์ถามนายม่วงว่าทำไมกระต่ายมี 3 ขา นายม่วงยืนยันว่ากระต่ายมี 3 ขาจริงๆ
5. ใจความสำคัญ คือ ผู้เขียนได้ยินเสียงหมาเห่าที่หลังบ้านของผู้เขียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ
ใช้ทดสอบก่อน-หลัง การใช้แบบฝึกการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขตพื้นที่ 2

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน เวลา 30 นาที
2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ จากนั้นเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ ในกรณีที่ต้องการเปลี่ยนคำตอบ ให้แรเงาทับกากบาทเดิม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. “ตามปกติหลวงพี่ทวิไม่ค่อยมีเวลาได้ไปต่างจังหวัดบ้านเกิดของท่านบ่อยนัก แต่พอได้ไปสักครั้ง ขากลับมักจะพาเด็กชายรุ่นๆ ดิตสอยห้อยตามหาด้วยเสมอ ไปเที่ยวนี้ก็เช่นกัน หลวงพี่พาเด็กรูปร่างเตี้ยผิวดำคนหนึ่งมา”

ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- ก. หลวงพี่ทวิไม่ค่อยมีเวลาได้ไปต่างจังหวัด
 - ข. หลวงพี่ทวิมีบ้านเกิดอยู่ต่างจังหวัด
 - ค. เที่ยวนี้หลวงพี่ทวิพาเด็กคนหนึ่งมา
 - ง. เด็กรูปร่างเตี้ย ผิวดำ
2. “เราคงจำภาพยนต์นางลอยกันได้ ภาพยนต์นางลอยเป็นบทพรรณนาคร่ำครวญของพระรามที่แสดงความอาลัยรักนางสีดาอย่างลึกซึ้ง สร้างอารมณ์สะเทือนใจแก่ผู้อ่านและแต่งได้ไพเราะ จึงเป็นที่จดจำกันได้ทั่วไป มีคุณค่าทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับประเพณีการปลงศพเจ้านาย”
- ใจความสำคัญว่าอย่างไร**
- ก. ภาพยนต์นางลอยเป็นบทพรรณนา
 - ข. ภาพยนต์นางลอยเป็นบทพรรณนาคร่ำครวญของพระราม
 - ค. ภาพยนต์นางลอยกล่าวถึงความรักที่พระรามมีต่อนางสีดา
 - ง. ภาพยนต์นางลอยสร้างอารมณ์สะเทือนใจแก่ผู้อ่านและแต่งได้ไพเราะจึงเป็นที่จดจำกันได้ทั่วไป
3. “ผู้รวบรวมและศึกษาศิลาจาริกสุโขทัยท่านแรกคือพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งเป็นสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้ามงกุฎฯ และได้ทรงพระผนวชอยู่ที่วัดสมอราย (วัดราชาธิวาส) โดยมีพระฉายาว่า “พระวชิรญาณมหาเถระ” พระองค์ได้เสด็จยังเมืองพิษณุโลก เมืองสวรรคโลก(อันได้แก่อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัยปัจจุบัน) และเมืองสุโขทัย ในปี พ.ศ. 2376”
- ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร**
- ก. ผู้รวบรวมและศึกษาศิลาจาริกสุโขทัยท่านแรกคือ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ข. สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้ามงกุฎฯ ได้ทรงพระผนวชอยู่ที่วัดสมอราย (วัดราชาธิวาส)
 - ค. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จยังเมืองพิษณุโลก เมืองสวรรคโลกและเมืองสุโขทัย
 - ง. เมืองพิษณุโลก เมืองสวรรคโลก ได้แก่อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัยปัจจุบัน

4. “ผลสะท้อนจากภาวะเงินเฟ้อในปัจจุบันประเทศต่างๆ ทั่วโลกต่างได้รับผลกระทบกระเทือนรวมทั้งประเทศไทยด้วย อันเป็นเหตุที่นำไปสู่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและการพัฒนาประเทศพลอยหยุดชะงักกันไปด้วย ก่อให้เกิดปัญหาการว่างงาน การผลิตสินค้าต่างๆ ก็ลดลงและค่าของเงินก็เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม”

ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- ก. ในปัจจุบันประเทศต่างๆ ทั่วโลกเกิดภาวะเงินเฟ้อ
- ข. การผลิตสินค้าต่างๆ ของประเทศไทยลดลง
- ค. การพัฒนาประเทศหยุดชะงักก่อให้เกิดปัญหาการว่างงาน
- ง. ประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทยเกิดเศรษฐกิจตกต่ำเพราะภาวะเงินเฟ้อในปัจจุบัน

5. “เมื่อวานนี้เองปลาตะเพียนตัวหนึ่งที่เลี้ยงไว้ตาย ผมไปเห็นมันลอยขึ้นมาตอนตีสี่ ทำไม่ถึงไปเห็นมันตอนตีสี่ก็ผมยังไม่นอนเพราะคนเลี้ยงปลาก็ถือไฟฉายไปส่องดูปลาในบ่อ”

ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- ก. เมื่อวานนี้เองปลาตะเพียนตัวหนึ่งที่เลี้ยงไว้ตาย
- ข. ผมไปเห็นมันลอยขึ้นมาตอนตีสี่
- ค. ผมยังไม่นอน
- ง. ผมถือไฟฉายไปส่องดูปลาในบ่อ

6. “การร้องเพลงเป็นสิ่งบันเทิงที่ใกล้ชิดที่สุด ประหยัดที่สุดเพราะเครื่องดนตรีชิ้นนี้คือ เส้นเสียง ซึ่งอยู่ในตัวเราเองไม่ต้องไปซื้อหามาจากไหน เมื่อเรามีความสุข เราก็อยากร้องเพลง เสียงเพลงของเรามาจากส่วนลึกภายในจิตใจของเราจริงๆ ร่างกายก็จะมีความรู้สึกสดชื่นขึ้น เพราะอย่างน้อยปอดและหัวใจก็จะทำหน้าที่อย่างเต็มที่”

ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- ก. การร้องเพลงเป็นสิ่งบันเทิงที่ใกล้ชิดที่สุด ประหยัดที่สุด
- ข. เพราะเครื่องดนตรีชิ้นนี้ คือ เส้นเสียงซึ่งอยู่ในตัวเราเองไม่ต้องไปซื้อหามาจากไหน
- ค. เมื่อเรามีความสุข เราก็อยากร้องเพลง เสียงเพลงของเรามาจากส่วนลึกภายในจิตใจของเราจริงๆ
- ง. ร่างกายก็จะมีความรู้สึกสดชื่นขึ้นเพราะอย่างน้อยปอดและหัวใจก็จะทำหน้าที่อย่างเต็มที่

7. “การสูบบุหรี่ให้โทษมาก ถึงผู้สูบจะมีความพอใจ แต่ควันและกลิ่นของควันบุหรี่ยกก่อความรำคาญแก่คนใกล้เคียง การที่ผู้สูบบุหรี่รู้สึกว่าการสูบบุหรี่แต่ละกลุ่มที่สูดเข้าไปช่างทำความชุ่มคอชุ่มใจยิ่งนั้นความจริงเป็นการสูบอสรพิษเข้าไปแวงประหารตนเองภายหลัง”

ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- ก. การสูบบุหรี่ให้โทษแก่ร่างกายมาก
- ข. กลิ่นและควันบุหรี่ยกก่อความรำคาญแก่ผู้ใกล้เคียง
- ค. นักสูบบุหรี่รู้สึกว่าการสูบบุหรี่ที่สูดเข้าไปช่างทำความชุ่มคอชุ่มใจยิ่ง
- ง. การสูบบุหรี่เป็นการสูบอสรพิษเข้าไปแวงประหารตนเองภายหลัง

8. “ลูกชายเมื่อโตขึ้นจะเป็นหลักสำคัญและแบกรับภาระต่างๆ ในครอบครัว รวมทั้งเลี้ยงดูพ่อแม่ผู้ชรา ในขณะที่ลูกผู้หญิงเมื่อโตเป็นสาวก็จะแต่งงานและออกไปอยู่กับครอบครัวของสามี ดังนั้นผู้เป็นพ่อแม่แท้ๆ จึงหมดสิทธิ์ในตัวเธอโดยสิ้นเชิง”

ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- ก. ลูกชายเมื่อโตขึ้นจะเป็นหลักสำคัญและแบกรับภาระต่างๆ ในครอบครัว
- ข. ลูกผู้หญิงเมื่อโตเป็นสาวก็จะแต่งงานและออกไปอยู่กับครอบครัวของสามี
- ค. เมื่อแต่งงานแล้วพ่อแม่แท้ๆ จะหมดสิทธิ์ในตัวลูกสาว
- ง. เมื่อโตขึ้นลูกชายจะเลี้ยงดูพ่อแม่ผู้ชราแต่ลูกสาวจะแต่งงานไป

9. “สุพรรณบุรีคือเมืองหนึ่งที่เป็นแหล่งผลิตข้าวแหล่งใหญ่ของประเทศจนได้รับการขนานนามว่า เป็นเมือง ข้าวเจ้าและนาเจ้า ความเป็นเมืองอยู่ข้าวอยู่น้ำของสุพรรณบุรีมีมาแต่โบราณกาลและยังต่อเนื่องมาจนถึงทุกวันนี้”

ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- ก. สุพรรณบุรีคือเมืองหนึ่ง
- ข. สุพรรณบุรีคือเมืองหนึ่งที่เป็นแหล่งผลิตข้าวแหล่งใหญ่ของประเทศ
- ค. สุพรรณบุรีได้รับการขนานนามว่าเป็นเมือง ข้าวเจ้าและนาเจ้า
- ง. สุพรรณบุรีเป็นอยู่ข้าวอยู่น้ำมาแต่โบราณกาล

10. “ในยามสงบลูกชายคือผู้ฝังศพพ่อ ในยามสงครามพ่อคือผู้ฝังศพลูกชาย เฮโรโดตัส ปราชญ์ผู้เรืองนามของโลก เคยกล่าวสะท้อนผลของสงครามที่ปลิดชีวิตคนรุ่นหนุ่มให้จากไป ก่อนวัยอันสมควร มาตั้งแต่บรรพกาล แต่ถ้าท่านนักปราชญ์อยู่ต่อมาจนได้เห็นโลกยุคใหม่ที่หมุนเร็วปรืออย่างทุกวันนี้ละก็ ท่านอาจต้องเปลี่ยนประโยคท้ายเสียใหม่ว่า ในยุคโลกหมุนเร็ว พ่อแม่เป็นผู้ฝังศพลูกวัยเยาว์ เพราะในโลกปัจจุบัน ปรากฏการณ์ที่ปลิดชีวิตคนวัยเยาว์ดูไบไม่ร่วงก่อนวันอันควรกลายเป็นเรื่องของอุบัติเหตุจราจร”

ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- ก. ในยามสงบลูกชายคือผู้ฝังศพพ่อ ในยามสงครามพ่อคือผู้ฝังศพลูกชาย
 ข. สงครามปลิดชีวิตคนรุ่นหนุ่มให้จากไปก่อนถึงวัยอันสมควร มาตั้งแต่บรรพกาล
 ค. ในโลกปัจจุบัน วัยรุ่นจำนวนมากเสียชีวิตเพราะอุบัติเหตุจราจร
 ง. ในอดีตลูกชายวัยรุ่นทำให้พ่อแม่ภูมิใจแต่ในปัจจุบันลูกชายวัยรุ่นทำให้พ่อแม่เสียใจ
11. “จุดประสงค์ของผู้ที่ผูกนิทานต่าง ๆ ขึ้นมาก็เพื่อจะให้ความเพลิดเพลินและอบรมบ่มนิสัยของกุลบุตรกุลธิดาให้อยู่ในโอวาทและมีความประพฤติอันดีงาม เพราะในเนื้อหาของนิทานโดยมากมักจะแฝงไว้ด้วยคติสอนใจ มีอุทาหรณ์ประกอบด้วย คนโบราณจึงมักใช้นิทานเป็นเครื่องมือในการอบรมสั่งสอนเด็ก ซึ่งก็นับว่าเป็นวิธีที่แยบยลดีเหมือนกัน เพราะทำให้ผู้ฟังได้รับรสสนุกเพลิดเพลินไปด้วย และในขณะที่เดียวกันก็ชี้ให้เห็นผลของการทำความชั่วและความดีว่าเป็นอย่างไร ผู้เขียนเองเมื่อยังเป็นเด็กผู้ใหญ่ก็เคยเล่าเรื่องนรกสวรรค์ให้ฟัง ซึ่งก็ยังฝังใจมาจนทุกวันนี้”

ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- ก. ผู้แต่งนิทานมุ่งให้ความเพลิดเพลิน
 ข. ผู้แต่งใช้นิทานอบรมบ่มนิสัยเด็ก
 ค. คนโบราณมักใช้นิทานเป็นเครื่องมือในการอบรมสั่งสอนเด็ก
 ง. ข้อ ก และ ข ถูก

12. “โหมโรงเป็นภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นจากแรงบันดาลใจเกี่ยวกับชีวิตของครูศรีหรือ หลวงประดิษฐไพเราะ ราวอัมพวา ลุ่มน้ำแม่กลอง สมุทรสงคราม ซึ่งเป็นนักดนตรีชั้นครูของไทยมีความสามารถเล่นเครื่องดนตรีไทยได้ดีเยี่ยม โดยเฉพาะการตีระนาด”

ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- ก. ผู้สร้างภาพยนตร์เรื่องโหมโรงได้รับแรงบันดาลใจจากชีวิตหลวงประดิษฐไพเราะ
- ข. หลวงประดิษฐไพเราะมีชื่อเดิมว่า ศรี
- ค. หลวงประดิษฐไพเราะเป็นชาวสมุทรสงคราม
- ง. หลวงประดิษฐไพเราะเป็นนักระนาด

13. “ประเทศไทยของเรานี้เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ในด้านทรัพยากรธรรมชาติมากจนประเทศอื่นๆ อิจฉาไปตามๆ กัน อย่างเช่น ภูเขาป่าไม้ทางญี่ปุ่นมาจ้างคนปลูกและส่งไปทำเป็นยารักษาโรคกระเพาะชายในประเทศและส่งต่อไปขายในประเทศอื่นด้วย แต่คนไทยกลับไม่รู้จักราคูณค่าของสมุนไพรไทยเรา จึงอยากให้คนไทยทุกคนช่วยกันรักษา ทะนุถนอม และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของไทยเราจนถึงชั่วลูกชั่วหลาน”

ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- ก. ประเทศไทยของเรานี้เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ในด้านทรัพยากรธรรมชาติมาก
- ข. ญี่ปุ่นมาจ้างคนปลูกภูเขาป่าไม้และส่งไปทำเป็นยารักษาโรคกระเพาะชาย
- ค. คนไทยไม่รู้จักราคูณค่าของสมุนไพรไทย
- ง. ประเทศไทยของเรานี้เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ในด้านทรัพยากรธรรมชาติมากจึงอยากให้ทุกคนช่วยกันรักษา ทะนุถนอมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของไทย

14. “อยู่มาวันหนึ่งพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องจึงทรงพระดำริว่า สมิงพระรามทหารพระเจ้าราชาธิราชมีฝีมืออยู่ ชีข้างม้าสันทัดดี ทำไฉนจะได้เห็นตัวสักครั้งหนึ่ง ทรงพระดำริแล้วแต่งให้ขุนนางพม่าจำทูล พระราชสาสน์ คุมเครื่องราชบรรณาการมาถวายสมเด็จพระเจ้าราชาธิราชฯ จึงมีรับสั่งให้อ่านใน พระราชสาสน์นั้นว่า เราได้ยินคนเล่าลือสรรเสริญว่าสมิงพระรามมองอาจเข้มแข็ง ชีข้างและม้าก็สันทัดดีมีฝีมือนัก ตัวผู้เดียวอาจจะสู้คนได้ละร้อยละพัน มีลักษณะอันงามสมเป็นทหารเอก เราจะขอตัวสักครั้งหนึ่งเชิญสมเด็จพระเชษฐาธิราชจงให้สมิงพระรามมาโดยดีเถิด”

ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- ก. พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องได้ยินข่าวเรื่องสมิงพระราม
 - ข. สมิงพระรามเป็นทหารที่มีฝีมือมาก
 - ค. พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องขอตัวสมิงพระราม
 - ง. สมิงพระรามเป็นทหารที่สง่างามมาก
15. “วรรณกรรมทั้งร้อยกรองและร้อยแก้วล้วนให้คุณค่าแก่ผู้อ่าน ในฐานะที่นักเรียนเป็นผู้อ่านและ ศิษสาวรรณกรรม ควรจะแสวงหาคคุณค่าของวรรณกรรมเหล่านั้น คุณค่าที่สำคัญคืออรรถรส ได้แก่ความไพเราะเพลิดเพลินจากถ้อยคำที่กวีหรือผู้แต่งเรียบเรียงขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความซาบซึ้งหรือเกิดอารมณ์สะท้อนใจไปตามที่กวีหรือผู้แต่งสื่อมาให้”
- ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร**
- ก. วรรณกรรมทั้งร้อยกรองและร้อยแก้วล้วนให้คุณค่าแก่ผู้อ่าน
 - ข. ผู้อ่านและศิษสาวรรณกรรม ควรจะแสวงหาคคุณค่าของวรรณกรรม
 - ค. คุณค่าที่สำคัญของวรรณกรรมคืออรรถรส
 - ง. อรรถรสหมายถึงความไพเราะเพลิดเพลินจากถ้อยคำที่ผู้แต่งเรียบเรียงขึ้น

จากข้อ 16-20 อ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าข้อใดเป็นใจความสำคัญ

16. “(1)วัดกับคนไทยมีความเกี่ยวพันกันอย่างลึกซึ้งตลอดมา (2)ในสมัยก่อนวัดเป็นทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตประจำวัน (3)เป็นโรงเรียนอบรมสั่งสอนเด็ก(4)เป็นศาลไต่เกลี้ยข้อขัดแย้งของผู้ใหญ่”

ก. (1) ข. (2) ค. (3) ง. (4)

17. “(1)ศิลปะแห่งการฟังนั้นไม่ได้หมายถึงการนั่งปล่อยให้ผู้อื่นพูดอยู่ฝ่ายเดียว (2)การทำเช่นนั้นง่ายเกินกว่าที่จะนับว่าเป็นศิลปะ (3)ศิลปะการฟังจึงหมายถึงความสามารถที่จะชักจูงพูดให้หันเข้ามาหาเรื่องที่เขานัด (4)คือแสดงให้เห็นว่าตนกำลังฟังคำพูดของเขาด้วยความตั้งใจ

ก. (1) ข. (2) ค. (3) ง. (4)

18. “(1)ประเทศที่พัฒนาแล้วต่างตระหนักกันดีว่า (2)การศึกษานั้นเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศที่ยอดเยี่ยมที่สุด (3)การเร่งรัดพัฒนาทางวัตถุใด จักล้มเหลวสิ้น (4)หากประชาชนด้อยการศึกษา”

ก. (1) ข. (2) ค. (3) ง. (4)

19. ““(1)ค่าใช้จ่ายในบ้านมีทั้งรายจ่ายประจำ (2)เช่น ค่าอาหาร ค่าสาธารณูปโภค (3)และรายจ่ายพิเศษ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าซ่อมแซมที่อยู่อาศัย (4)ผู้เป็นแม่บ้านจึงต้องรู้จักใช้เงินที่ได้รับแต่ละเดือนเพื่อจะได้ไม่มีหนี้สิน”

ก. (1) ข. (2) ค. (3) ง. (4)

20. “(1)คนเรานั้นแม้ไม่เคยพบเห็นหน้าค่าตากันมาก่อน ก็อาจมีความคิดที่ดีต่อกันได้ (2)ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเคยได้ยินเขาพูดหรือเขาถือกันแต่ในทางที่ดี (3)หรือเคยได้ฟังแต่สิ่งที่น่าสรรเสริญทั้งสิ้น (4)ทำให้เห็นว่าคนนั้น คนนี้เป็นคนดีไปได้”

ข้อความข้างต้นมีใจความสำคัญว่าอย่างไร

ก. (1)

ข. (2)

ค. (3)

ง. (4)

.....

เฉลยแบบทดสอบ

ข้อ 1	ค
ข้อ 2	ง
ข้อ 3	ก
ข้อ 4	ง
ข้อ 5	ก
ข้อ 6	ก
ข้อ 7	ก
ข้อ 8	ก
ข้อ 9	ข
ข้อ 10	ค
ข้อ 11	ง
ข้อ 12	ก
ข้อ 13	ง
ข้อ 14	ค
ข้อ 15	ก
ข้อ 17	ค
ข้อ 18	ข
ข้อ 19	ง
ข้อ 20	ก

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวศรีวรรณ ศรีสวัสดิ์
วันเดือนปีเกิด	12 พฤษภาคม 2518
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	66/1 หมู่ 7 ถนนพระรามที่ 2 แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ 10150
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครูอันดับ คศ.2
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนหอวัง ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2539	ค.บ. (ภาษาไทย) สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2549	กศ.ม. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ